UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
JAN 6 192

First Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE CANAL 1506
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

First Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE CANAL 1506
Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. VII. Chicago, Ill., Panedėlis, Sausio (January) 5 d., 1920 Price 2c No. 3

2,729 žm. areštuoti deportavimui

Daug lietuvių suimta

Viso medžioklėje suimta virš 4,500 žmonių

Daug chicagiečių lietuvių suimta deportavimui

314 ŽMONIŲ AREŠTUOTA CHICAGOJE.

224 paskirti deportavimui, kitiems pareikalauta warrantų. Hoyne areštavo 50 žmonių. Tarp areštuotų daug lietuvių.

CHICAGO.—Federalių agentų pradėtoji pėtnyčios vakare medžioklė prieš "raudonuosius" tęsėsi 16 valandų ir tapo pertraukta tik delei pavargimo pačių agentų. Toje medžioklėje tapo areštuota sulig iškalno justicijos departamento išduotais warrantais 224 žmonių. Jie visi yra ateiviai, nesantis piliečiais ir valdžia rupinsis juos deportuoti. Jie visi yra Komunistų ar Komunistų Darbo partijų nariai. Matyt, federalė valdžia stengėsi suimti ateivius ir nelietė piliečių ar amerikiečių, prieš kuriuos ji negali rasti apkaltinimo, kurį paremtų teismas. Kas kita su ateiviais. Jie nebus statomi prieš teismą, bet tik reikės gauti iš darbo departamento leidimą juos deportuoti. Tarp areštuotųjų yra nemažai lietuvių iš beveik visų miesto dalių. Daugiausia lietuvių areštuota Melrose Park, keli Roselande, West Pulmane, North Side, Bridgeport ir iš kitų miesto dalių. (Jų vardus rasite vietos žiniose).

Be 224 žmonių, areštuotų sulig warrantais, dar tapo areštuota 90 žmonių be jokio warrantų, bet prieš kuriuos agentai turį svarbių apkaltinimų, taip kad jie bus laikomi kalėjime ir bus pareikalauta ir del jų warrantai ir bus stengiamasi ir juos deportuoti. Tarp pastarųjų irgi yra keli lietuviai.

Kaip tik pasibaigė federalių agentų medžioklė prieš komunistus, tuoj puolė valstijos prokuroras Hoyne ir padarė naują medžioklę, bet prieš amerikiečius, kurių federali agentai negalėjo areštuoti. Hoyne suėmė apie 50 žmonių, daugiausia I. W. W. narių, kuriuos jis suėmė užpuolime ant I. W. W. raštinės. Tarp areštuotųjų yra New Solidarity redaktorius ir keli jau pirmiau areštuoti, bet paleisti už kauciją žmonės. Hoyne žada areštuoti ir Wm. D. Haywood.

WASHINGTON.—Nuo pereito rugsėjo 1 d. 7,000 žmonių susirgo influenza visoje šalyje. Tuo pačiu laiku metai atgal sirgo 400,000 žmonių.

2,635 ŽMONĖS AREŠTUOTI DEPORTAVIMUI.

Viso pėtnyčios nakties medžioklėje areštuota 4,500 žmonių. Kitus gal paleis.

WASHINGTON, s. 3.—Federaliai valdžiai pėtnyčios vakare padarius visoje šalyje medžioklę ant komunistų, tapo areštuota virš 4,500 žmonių. Bet kad tarp areštuotųjų yra piliečių, arba tokie, prieš kuriuos apkaltinimo negalima pastatyti, tad daugelis jų bus paleisti. Tečiaus valdžios agentai išėzgaminavo ir jau paskirė deportavimui 2,635 žmones. Jie bus paduoti immigracijos valdininkams ir valdžia pareikalaus, kad darbo departamentas juos visus deportuotų. Kad gi areštuotieji bus atiduoti valstijų valdžioms, kurios turi priėmusios specialius įstatymus bausti radikalus; kur nėra tokių valstijos įstatymų, areštuotieji bus paleisti, bet bus nuolatos po valdžios priežiura.

Valdžia tvirtina, kad deportavimas ateivių radikalų yra labai palengvėjęs, kadangi immigracijos biuras pripažino, kad užtenka vien prigulėti prie Kom. ar Komunistų Darbo partijų, kad papuolus po dabartiniais immigracijos įstatymais, t. y. kad ateiviui užtenka vien prigulėti prie tų partijų, kad jį galima butų deportuoti. Pirmiau gi buvo reikalaujama, kad ateivis viešai nusidėtų prieš tą įstatymą, kad jį deportavus. Tas įstatymas parėdo, kad svetimšalis, tikintis ar skelbiantis nuvertimą Suv. Valstijų valdžios, ar prigulintis prie tokios organizacijos, turi buti deportuotas.

Tarpe areštuotųjų ir nužymėtųjų deportavimui vien už prigulėjimą Komunistų partijai yra daug lietuvių. Beveik visi areštuotieji yra Rusijos išeiviai ir jeigu valdžia nuspręs juos deportuoti, visi bus ištremti Rusijon.

Darbo departamentas sako, kad tai busiąs didelis darbas, nes ir taip kasmet buna deportuojama apie 3,000 žmonių, o dabar skaičius dvigubai padidės.

Darbo sekretorius nusprendė, kad visi areštuotieji gali buti paleisti užsistačius $1,000 kaucijos iki immigracijos departamentas nenuspręs apie jų deportavimą. Justicijos departamentas yra neužganėdintas tokia mažą kaucija ir ketina prašyti sekretoriaus, kad ta kaucija butų padidintą iki $10,000. Valdžia gi nuspręsianti apie deportavimą kaip galima greičiausiai. Perklausinėjimas areštuotųjų niekuriuose atvėjuose prasidės jau panedėlyje.

Darant kratas suimta tonai radikalės literaturos. Skelbiama, kad Newark ir Elizabeth darant kratas rasta "bombų," šautuvų, revolverių, amunicijos ir t. p.

Dalis areštuotųjų Newarke ir New Yorke jau išgabenta ant Ellis salos, kur jau nuo seniau yra 422 žmonių, laukiančių valdžios nuosprendžio apie deportavimą.

700 areštuota New Yorke, 500 Newark.

2,635 ateiviai areštuoti pėtnyčios naktį ir išskirti nuo areštuotų piliečių, sekamai pasidalina pagal miestus:

Chicago areštuota 224, Ansonia, Conn. 12, Bayonne, N. J. 150, Baltimore 23, Buffalo 79, Bridgeport, Ct. 15, Boston 60, Berlin, N. H. 40, Brockton, Mass. 100, Camden, N. J. 2, Chicopee, Mass. 16, Cambridge, Mass. 26, Chelsea, Mass. 24, Claremont, N. H. 25, Central Falls, R. I. 10, Cleveland 50, Concord, N. H. 125, Detroit 209, Des Moines, Ia. 17, Elizabeth, N. J. 22, Fitchburg, Mass. 20, Holyoke, Mass. 20, Haverhill, Mass. 21, Indianapolis 20, Jersey City 50, Jacksonville, Fla. 5, Kansas City 23, Lynn, Mass. 54, Lowell, Mass. 40, Lawrence, Mass. 15, Lincoln, N. H. 20, Manchester, N. H. 65, Milwaukee 60, Newark, N. J. 500, Nashua, N. H. 35, New Haven, Ct. 67, Naugatuck, Ct. 4, New York 700, Oakland, Cal. 18, Omaha, Neb. 25, Philadelphia 130, Pittsburgh, Pa. 23, Providence, R. I. 13, Rockford, Ill. 136, Racine, Wis. 17, Scranton, Pa. 25, Springfield, Mass. 65, San Francisco 9, St. Paul 36, St. Louis 36, Toledo, O. 12, Trenton, N. J. 91, Worcester, Mass. 15, Waterbury, Ct. 7, ir Youngstown, O. 150.

Jau 2,729 žmonės nužymėti deportavimui.

WASHINGTON, s. 4.—Šiandie justicijos departamento agentai suėmė dar 94 žmones, darant kratas visoje šalyje pas įvairius komunistus.

Kaip skelbiama, justicijos departamentas jau turi nužymėjęs deportavimui 2,729 žmones (vakar buvo 2,635).

Kadangi masiniuose areštuose tapo suimta net virš 4,500 žmonių, bet valdžia rado galimu sulaikyti tik 2,729 ateivius ir pareikalauti jų deportavimo, o kitus priseina paliuosuoti, kadangi jie yra piliečiai, prie kurių valdžia negali prisikabinti, todel generalis prokuroras Palmer prašo, kad kongresas priimti naujus aštrius įstatymus, sulig kuriais, kad butų galima bausti ir amerikiečius, o nuo naturalizuotų piliečių galima butų atimti pilietiškas popieras ir juos deportuoti. Dabar gi prie esančiųjų įstatymų jis negali nieko veikti prieš suimtus medžioklėje ant komunistų amerikiečius.

Tardys po 25 į dieną.

CHICAGO.—Šiandie immigracijos valdininkai pradės tardimą 224 ateivių, suimtų medžioklėse ant komunistų, tikslu juos deportuoti. Kasdie bus tardoma po 25 žmones. Valdininkų nuosprendis nėra paskutinis, jį dar turi patvirtinti augštesnė valdžia.

Prokuroras Hoyne irgi šiandie pristatys teisman savo surinktuosius ir bus sušauktas grand jury, kad juos apkaltinus.

Komunistai ketina nepasiduoti ir eiti net į augščiausįjį teismą, kad apginus savo teises ir kad privertus valdžią pripažinti jų partiją legale organizacija.

A. Karalius areštuotas.

BOSTON, Mass., s. 3.—Anufras Karalius, komunistų kalbėtojas, tapo areštuotas Nashua, N. H. Audėjų streiko vadovas Ime Kaplan tapo areštuotas Lawrence, Mass. Apie 50 moterų areštuota apielinkėje.

CHICAGOS DARBININKAI PROTESTUOJA PRIEŠ MEDŽIOKLĘ.

CHICAGO.—Chicagos Darbo Federacijos susirinkimas vakar priėmė rezoliuciją, protestuojančią prieš dabar valdžios daromus masinius areštus ir reikalaujančią, kad ta medžioklė butų sustabdyta. Rezoliucija sako, kad ta medžioklė yra valdžios suckalbiu suardyti darbininkų unijas.

Susirinkimas taipgi veik vien balsiai priėmė rezoliuciją, reikalaujančią, kad Victor L. Bergeriui butų suteikta vieta kongrese, į kurį jis yra išrinktas.

Maliorių unijos 275 lokalas pranešė, kad jis nutars, jog kiekvienas narys, kuris yra karu nariu ir American Legion, turi buti pašalintas iš unijos, mes kas priguli Legione, tas negali prijausti darbininkų organizacijai.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Jan. 5, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Neapykanta Pabaltijoj

NEAPYKANTA IR UŽVYDAS VIEŠPATAUJA TARP PABALTIJOS ŠALIŲ.

Viena kitai nepasitiki, Estonija nori visomis vadovauti.

STOCKHOLM, gr. 31.—Vokietija pagamino "Neapykantos Hymną," bet Pabaltijos šalis matomai bando jį įgyvendinti Po trijų mėnesių Latvijoje ir Estonijoje smagu yra sugrįšti į žemę, kur žmonės turi malonesnius jausmus.

Pabaltijoje jaunos Finlandijos, Latvijos, Estonijos ir Lietuvos respublikos yra baisiai užvydžios viena kitai. Estonija siekiasi buti vadovaujama valstybe ir nurodo į ką ji vadina geresne ir tobulesne organizaciją, kaipo į parodymą jos teisės buti vadovu. Kartais kalbos daugelio jos piliečių, kurie nemato toliau kaip Estonijos rubežius, sukelia norą pavadinti ją "Pabaltijos Prusija."

Kada Bermondto rusų-vokiečių spėkos užpuolė Rygą ir Latvija paprašė Estonijos, pagelbos, tai pastaroji pastatė tokias dideles finansines ir teritoriales sąlygas, kad jei Latvijos valdžia butų priėmusi jas, ji butų tuojaus buvus išspirta lauk kaipo Latvijos pardavikė Estonijai.

Estonija nors galbut didžiausia, nėra vienatine neapkentėja Pabaltijoje. Nežiurint užvydo ir nepasitikėjimo tarp Pabaltijos šalių, jos visos išvien neapkenčia vokiečių ir anti-bolševikų rusų ir kartu išvien bijosi bolševikų. Jos turi tam daug priežaščių, kurioms lengva prijausti, jei apibudinama smulkmenuose.

CHICAGO.—Wm. Dunne liko užmuštas ir 4 sužeisti vakar nelaimėse su automobiliais.

DIDELIS STREIKAS ANGLIJOJ UŽSIBAIGĖ.

LONDONAS, s. 3.—Didelis molderių streikas, kuris tęsėsi 15 savaičių užsibaigė. Streikavo apie 50,000 darbininkų, bet delei to streiko turėjo užsidaryti daug liejiklų ir šimtai tukstančių darbininkų buvo be darbo. Darbininkams pakelta alga po 5 šilingus į savaitę. Darbininkai dar balsuos apie priėmimą susitaikimo sąlygų.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Jan. 5, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

JAPONIJA KARIAUSIANTI SU BOLŠEVIKAIS.

LONDONAS, s. 3.—Visuose Londono laikraščiuose tapo paskelbta, kad Japonija padarys intervenciją Siberijoje bolševikų, bet oficialio patvirtinimo negalima buvo gauti. Tečiaus Japonija perkasi daug karės medegos Anglijoj ir sakoma, kad ji su pritarimu talkininkų, rengiasi prie didelės kampanijos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Jan. 5, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

SMARKŲS MUŠIAI INDIJOJ.

MANDANNAKACH, Indijoj, gr. 22.—Smarkiausias mūšis, kokis tik buvo ant Indijos rubežiaus, tęsėsi tris dienas. Anglų nuostoliai nuo 1897 m. niekad nebuvo taip dideliais ir indusai niekad taip atkakliai nesigynė.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Jan. 5, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Trumpos telegramos.

RYMAS.—Iš Trieste pranešama, kad d'Annunzio kasierius pabėgo su 1,000,000 frankų.

LONDONAS.—Telefonų darbininkų streikas prasidėjo visoje Danijoje. Reikalaujama pakelti algą.

PARYŽIUS.—Susidedanti iš socialistų Perigueux miesto taryba atsisakė priimti Francijos valdžios prisiųstas vokiečių kanuoles.

MUNICH.—550 vaikų iš Vienos atvyko į Munichą ir važiuoja į Heidelberg kur jie bus maitinami iki balandžio m.

LONDONAS.—Petrogrado sovietų rinkimai beveik užsibaigė. Ikišiol išrinkta 1,539 bolševikai ar jų pritarėjai.

LONDONAS.—Sekamas nedėldienis tapo paskirtas Pabaltijos šalių atstovų konferencijai nustatyti bendrą politiką linkui Rusijos.

BERLINAS.—Rusijos bolševikas Karl Radek, kurį nesenai paliuosuota iš kalėjimo, už kelių dienų išvažiuos iš Vokietijos.

PARYŽIUS.—Italijos premieras Nitti atvyko iš Rymo, kad pasitarus su premierais Clemenceau ir Lloyd George apie išrišimą Adriatiko klausimo.

BERN.—Chinijos ambasadorius gavo telegramą, užginčijančią žinioms, kad buk Rusijos bolševikai renkasi kareivius tarp chiniečių Rytinėj Siberijoj.

ĮVAIRIOS Chicagos Lietuvių organizacijos — draugijos, kliubai, rateliai, kuopos, sąryšiai, unijos — mielai gaus Naujienose nemokamos vietos naujai išrinktosioms 1920 metams savo valdyboms ir susirinkimų vietoms paskelbti. Šitam Chicagos lietuvių organizacijų reikalui tarnauja tam tikras "Draugijų ir Organizacijų" skyrius.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Jan. 5, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Denikino valdžia nuversta

Kolčakas irgi pavojuje

Čechai gelbsti socialrevolincionieriams Siberijoje

DENIKINO VALDŽIA NUVERSTA.

Denikino vietą užėmė gen. Romanovski. Bolševikai ir toliau veržiasi priekyn.

LONDONAS, s. 3.—Maskvos bevielinė žinia sako, kad gen. Denikino valdžia pietinėje Rusijoje tapo nuversta ir gen. Romanovski tapo paskirtas užimti gen. Denikino vietą.

Iš žinios matyt, kad delei nepasisekimo visame fronte, perversmas ištiko gen. Denikino kvatieroje ir jo valdžią parėmė "Vozroždenije Rosii" (Rusijos atgimimo) grupė.

Gen. Denikino puolimas turbut įvyko delei jo nepasisekimų pietinėj Rusijoje kariauti su bolševikais. Pereitą rudenį Denikinas sumušė sovietų karei vius ir jau buvo pasiekęs Orel, tik už 120 m. nuo Maskvos. Bet paskui jį bolševikai sumušė visame fronte ir dabar bolševikai artinasi prie Juodųjų jurų pakraščio.

Gen. Romanovski galbut yra oficierius, buvęs gubernatorius ir komanduotojas anti-bolševikų spėkų tolimųjų rytų Siberijoje. Esančiuose armijos sąrašuose nėra Rusijos generolo vardu Romanovski.

PASIKESINIMAS ANT DENIKINO GYVASTIES.

COPENHAGEN, s. 3.—Berlingske Tidende gavo žinią, kad nepasekmingas pasisekinimas ant gen. Denikino gyvasties tapo padarytas. Vienas Denikino pagelbininkų liko užmuštas.

BOLŠEVIKAI PAĖMĖ CARYCINĄ.

LONDONAS, s. 3.—Oficialis pranešimas iš Maskvos skelbia, kad bolševikai paėmė Carycin, ant Volgos upės, 110 m. į pietvakarius nuo Kamyšin.

Iš Odessos pranešama, kad Denikino kareiviai, kurie nesenai paėmė Proskurov miestą, 175 m. į pietvakarius nuo Kijevo, dabar paėmė geležinkelio traukinį, kuriame buvo sukrautas Ukrainos vadovo gen. Petlura turtas. Traukinis susidėjo iš 24 vagonų, viename kurių buvo sukrautas auksas, sidabras ir senosios caro bankinės notos, viso vertės kelių milionų rublių.

Trockis vėl užmuštas.

BERLINAS, s. 4.—Iš Helsingforso pranešama, kad bolševikų karės ministeris Trockis vėl tapo užmuštas. Žinia sako, besilankant Narvos fronte Trockis susibarė su gen. Borisov ir pastorojo adjutantas nušovė Trockį.

(Pastaruoju laiku labai tankiai užmušama Trockį ir tai tokiose vietose kuriose jis visai ten tuo laiku nebuvo).

MALAD, Idaho.—Trys kartu gėrę alkoholių žmonės pasimirė.

WASHINGTON. — Georgetown seismografas užrekordavo gana smarkų žemės drebėjimą Pietinėj Amerikoj. Drebėjimas tęsėsi 1 val.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Jan. 5, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

KOLČAKAS PAVOJUJE.

Socialrevoliucionieriai valdo Irkutską. Paskelbė savo valdžią. Kolčako valdžia turbut bus nuversta.

PEKINAS, Chinijoj, s. 3.—Siberijos padėtis pasidarė rustesnė ir yra galimybė nuvertimo adm. Kolčako valdžios. Bolševikiškas judėjimas prasidėjo užpakalyj Kolčako arti Krasnojarsk. Perversmas ištiko Irkutske, kur socialrevoliucionieriai sudarė priešingą adm. Kolčakui ir bolševikams valdžią.

Adm. Kolčako silpnumas yra parodomas paskirimu gen. Semionovo, vyriausiu komanduotoju rytinės Siberijos spėkų.

Čecho-slovakų komanduotojas yra prie Irkutsko, kur socialistų armija, susidedanti daugiausia iš Kolčako dezertirų, darbininkų, valstiečių iš neutralio zono ir čechų kareivių, dabar yra koncentruojama. Jis atsisako leisti Kolčako spėkoms važiuoti malšinti sukilimą.

Adm. Kolčakas dabar yra tarp dviejų ugnių ir, manoma, kad jis negalės atgauti savo spėkos. Sukilimai pagelbsti bolševikams, kurie veržiasi priekyn, nežiurint didelių žiemos šalčių. Jei talkininkai nepagelbės, diz-organizacija leis bolševikams sutvirtinti savo poziciją, kad pavasarį pradėjus ofensivą toliau į rytus.

Ataka ant čechų atšaukta.

MANŽURIJOS STOTIS, gr. 27.—Po smarkaus reikalavimo japonų generolų, gen. Semionov tapo paskirtas vyriausiu komanduotoju spėkų, išblaškytų tarp Irkutsko ir Vladivostoko.

Paliepimas atakuoti čechus tapo atšauktas, kada pastarieji pradėjo veržties karinėje formacijoje.

Naujiena Vaikams

Dabar ir musų vaikai su žingeidumu vartys Naujienas, jieškodami kasdien savo "džiokų" skyriaus. Jie to jau senai norėjo — taigi dabar turės. Nuo ketvergo, Sausio 8 d., 1920, Naujienos kasdien vaikams turės puikių "džiokų", dar gal puikesnių kaip Mutt ir Jeff, o butent

Little Julius Sneezer

juokingi paveikslėliai apie mažą šalaputą, piešti gabaus piešėjo Bakerio, ir

JUST KIDS

juokingi paveikslėliai apie vaikus, piešti Ad. Carterio.

Šitie paveikslėliai bus talpinami Naujienose

KASDIEN NUO SAUSIO 8 D.

Pasakykite savo vaikams — tepasidžiaugia.

Didelės Prakalbos

Kad išaiškinus visuomenei kas šiandie dedasi Lietuvoje, Chicagos Lietuvių Darbininkų Taryba rengia dideles prakalbas M. MELDAŽIO SVETAINĖJ, 2242 W. 23rd Pl., UTARNINKE, SAUSIO 6 d., 7:30 v. vak.

Atėjo svarbių žinių iš Lietuvos. Musų draugai šaukia muš prie darbo. Tegul nė vienas darbininkas nepraleidžia šių prakalbų. Išgirsite daug naujo. Komitetas.

Knut Hamsun. Vertė K. A.

Jonas Tro.

Vienas draugų pasakoja:

Penktoj valandoj vakaro prieš pat Kalėdas aš užrakinau savo kambarį ir vykau pas Kvislingą. Lauke buvo šalta, o aš žinojau, kad Kvislingo kambaryj kurenosi pečius; labai galima, kad jis turėjo ir šio-to pavalgyti. Tiesa, Kvislingas gyveno biednai, bet visgi jis šiaip-taip versdavos ir niekuomet nebuvo papuolęs į tokią padėtį, iš kurios nebutų išcities, o savaitę atgal jis kokiu tai budu įsigijo net naujus kaliošus, nors jie, tiesa pasakius, buvo jam permaži.

Aš įeinu Kvislingo kambarin. Jau pusėtinai tamsu ir jis stovi prie stalo.

—Na, sėskis, — tarė jis. Tokį jau jis turėjo paprotį, — jis nei apsirikęs nepasakydavo: Meldžiu sėsties.

—Linksmų švenčių, tariau aš. — Pas tave gera, šilta, o aš šiandien nekurenau pečiaus, priegtam jis nedega atsakančiai: nėra traukimo. Tad neužsimoka ir kuras eikvoti.

Kvislingas nieko neatsakė. Jis atsikėlė, paėmė dešros šmočiuką ir didelę riekę duonos. Aš sėdėjau ir žiurėjau į šalį, kol jis darė tuos prisiruošimus; o kada jis man pasiulė valgyti ir net pristumė sėdynę prie stalo, aš nudaviau nustebintas esąs: Ne, mano brangusai, ką čia tu sugalvojai? Jis turi net kuo pavaišinti? Na, ačiu, užkąsti visuomet pravartu, o ypatingai, kuomet vaišės tokios geros.

Užsibaigė tuo, kad aš suvalgiau šiek-tiek duonos ir dešros.

—Na, gana, nedaryk jokių ceremonijų, suvalgyk viską, girdi? — tarė Kvislingas.

Aš suvalgiau viską, nes jis to norėjo. Porą minučių Kvislingas sėdėjo užsimąstęs, paskui jis atsikėlė, su siėmė už galvos ir sumurmėjo:

—Reikėtų tau duoti ko-nors išsigerti, bet aš nieko neturiu... O ką, jei mudu užsuktum pas Joną Tro?

—Ne, — atsakiau aš, jausdamas esąs, sotus, — ką mudu ten veiksiva? Bet jei tu nori, tai...

Taip, Kvislingas butinai norėjo eiti pas Joną Tro. Ir jis su dideliu vargu užmovė kaliuošus.

Reikia pasakyti, kad Jonas Tro buvo labai keistas žmogus. Tai buvo kaimiečio sunus, studentas teologijos ir praktiškas, kaip kalvis. Jis buvo taip šykštus ir taupus, kad iš jo budavo labai sunku gauti nuomą už kambarį, o gyveno jis taip biednai, kaip gali gyventi tik žmogus — mažame kambariuke, kur nebuvo net doro stalo. Bet sutikus jį gatvėj nebuvo galima numanyti, kad jis gyvena blogiau už kitus; jis visuomet apsirengdavo neblogai, o lietingomis dienomis turėdavo net skėtį.

—Tikiuosi, kad jis namie, — tarė Kvislingas ir pasibeldė į duris.

Taip, jis buvo namie.

Linksmų švenčių. Mes šiaip-taip susėdome ir pradėjome plepėti. Aš dairiaus. Grindjs nelygios. Lubos — tai stogas su vienu langu. Ant sienos kabo dvi skrybeli — viena šiaudinė, o kita drabužinė, apart to, ant visų keturių sienų nieko daugiau nėra, net nei vieno paveikslo, o lova beveik dyka.

Staiga Kvislingas prabilo:

—Tu apskritai esi geras vyras, Tro. Gal tu neatsisakytum paskolinti man penkias kronas, jei aš tavęs prašysiu?

—Hm. Aš negaliu to padaryti, — atsako Tro. — Aš dabar to negaliu padaryti. Iš namų man žadėjo prisiųsti biskį pinigų, bet neprisiuntė...

—Ir aš greitu laiku gausiu iš namų pinigų, — tęsia Kvislingas, — taip, aš gavau net žinią, kad pinigai man jau išsiųsti. Taip kad tau nėra ko bijoties.

—Taip, taip, aš neabejoju, bet... Ne, nelaimei, šiuo tarpu aš negaliu to padaryti. Aš nepermainiau net apatinių drabužių, kadangi neturėjau pinigų išpirkimui skalbinių, — sako Jonas. Ir kalbėdamas tai, jis rodo savo juodus marškinius.

Pauza.

—Vadinasi, tavo dalykai nekaip stovi, — sako Kvislingas — o mudu visas savo viltis dėjome tavim.

Jonas tik linguoja galva ir šypsosi. Aš nieko nekalbėjau, aš buvau sotus ir daugiau nieko nenorėjau. Bet aš nusišypsojaus sau, kad Kvislingas tikėjosi gauti pinigų; kas jam galėjo prisiųsti pinigų?

—Taip, dalykas tame, kad Kalėdos esti tik kartą metuose, Tro, o todel, trauk tave velniai, tu turėsi duoti mums pinigų šį vakarą, — sako griežtai Kvislingas. — Apie atsisakymą negali buti ir kalbos.

— Ką tu, — baimingai atsako Jonas. — Ką aš jums galiu duoti?

Kvislingas parodė pirštu į skrybeles ir tarė:

—Jeigu tu neturi pinigų, tai duok mums gelumbinę skrybelę.

—Gelumbinę skrybelę? — Jonas atsikelia. — Ką, ar aš iš proto bučiau išsikraustęs?

—Ne, ar tu esi kada nors matęs tokią kiaulę! — šaukia Kvislingas, kreipdamos į mane. Jo veidas reiškia nuostabą.

—Jis turi dvi skrybeli, o nenori mums paskolinti nei vienos.

—Tai imk šiaudinę!

—Šiaudinę? Ne, ačiu. Kiek, manai tu, butų galima gauti užstačius šiuo laiku šiaudinę skrybelę?

—Taip, tiesa.

Pauza.

Kvislingas nenustoja prašęs.

—Kokių kvailybių tu da sugalvosi?— šaukia Jonas Tro. Ar tu nori, kad Kalėdos aš vaikščiočiau su šiaudine skrybele?

Aš tyliu. Aš jaučiuosi sotus esąs ir man gera. Bet mano galvoj staiga gema gera mintis: pritaisyti prie šiaudinės skrybelės antausės. Tąsyk ją bus galima dėvėti ir žiemos metu.

O tuo tarpu jiedu vis ginčijasi.

—Jei jau ant to eina, tai juk tu turi naujus kaliošus, — šaukia Jonas Tro; — kodel jų neužstatyti?

Kvislingas numauna vieną kaliošą ir pakelia koją augštyn. Jo čeverykas beveik visai neturėjo pado.

—Ar tu manai, kad aš galiu apsieiti be kaliošų, — klausia jis.

—Ne, ne. Bet, vardu visų šventųjų, kas man darįo?

Kvislingas atsikelia ir žaibo greitumu nukabina nuo sienos skrybelę. Bet Jonas visgi suspėja ištraukti iš jo rankos skrybelę ir laiko ją ištiestoje rankoje, kad nesuglamžius .

—Padėk-gi! — šaukia į mane Kvislingas. — Atimkiva iš jo skrybelę, trauk jį velniai!

Aš atsikėliau. Jonas grąsinančiai šaukė:

—Nedrįskite sugadinti mano skrybelės!

Bet jam prisiėjo pamesti aslon skrybelę. Mudu greit apsidirbome su juo. Priegtam jo praktiškas protas sakyte sakė, kad priešinimos nieko gero nelemia: jei skrybelė susiglamžys (o kovoj išvengti to nebuvo galima), tai ji nebeteks nei jam, nei mudviem. Todel jis greit pasidavė.

Dabar Kvislingui reikėjo tik užstatyti skrybelę ir už gautus pinigus įsigyti konjako ir kitų dalykų. Kad tik lombardai nebutų uždaryti! Eidamas durų kryptim, jis vis da murmėjo:— Koks kiaulė! Galima sakyti, mano pinigai pašte guli, o jis da...

—Taip, ir tu kiaulė! — karščiavosi Jonas. Jis atidarė duris ir sušuko jį lydėdamas:

—Nepamesk raščiuko, nes priešingame atvėjyj tau bus blogai.

(Bus daugiau).

Iš Įvairių Sričių.

Rašo ŠERNAS.

SENIAU IR DABAR.

Prie kaizerio Vokietija buvo aristokratinė šalis; po karei, kaizerio valdžiai puolus, puolė ir bajorijos įtekmė, kuomet valdžia paliovė ją protegavusi. Prieš karę net paprastais aficieriais gvardijos regimentuose galėjo buti vien bajorai; po karei ir ministeriais tapo paprasti žmonės, nei augščiausias valdžioj vietas toki užima, kuomet prie kaizerio tokiems augštesnės vietos buvo labiau aprubežiuotos negu prie carų Rusijoj; apie kitus Europos kraštus nėra jau ką kalbėti. Francijoj aristokratijos galybė puolė su puolimu Napoleono III. Pasižiurėkime į eiles dabartinių augščiausių Vokietijos valdininkų: vyriausias Vokietijos kariuomenės viršininkas ir tvarkytojas Gustavas Noske buvo gurbų dirbėjas; kancleris Gustavas Bauer buvo raštininku prie advokato; užsienių ministeris Herrmannas Mueller buvo pirklio pagelbininkas, koki pirma nė aficieriais kariuomenėj buti negalėjo. Kancleris Mathias Erzberger pirma buvo mokytojas; valstybės sekretorius Dr. Angustas Mueller dirbo kaipo sodininko mokinys; policijos viršininkas Eugen Ernst buvo spaustuvėj raidžių rinkėjas; pašto viršininkas Johann Giurbart buvo duonkepio mokinys; Prusų Lietuvos arba Rytų Prusų oberprezidentas Augustas Winnig buvo murininkas; gelžkelių ministeris Rudolfas Beser buvo pagalbininkas knygų pardavinėj; žemdirbystės ministeris Otto Braun ir ambasadorius Karl Hilderbrandt buvo spaustuvėj raidžių rinkėjai.

Taigi puolant Rusijoj ir Vokietijoj aristokratijos įtekmei ant valdžios, puola visur ir luomų įtekmė; kad tik neatsirastų naujas luomas įtekmę besisavinantis. Tegul protas ir gabumai buva žmonių vertės miera, o ne luomai. Europoj jau viešpatavo luomai; kunigijos, karininkų ir aristokratijos; dabar jų įtekmė puolė. Pirmiau ukininkas tiesiog negalėjo užlipti ant augštesnio virbalo socialiniame ir politiniame gyvenime, bet galėjo eiti į kunigus, o kunigai turėjo jau kad ir neužpelnytų privilegijų. Bet kunigijos tvarkymas ir tame luome buvo augštesniosios klesos rankose, tatai ukininkų vaikams reikėjo turėt nepaprasto proto ir gabumų, kad užlipus augščiau, nes jų nelcido augštesnės kilties jų perdėtiniai, arba bent jų augščiau kilimą jie trukdė. Dabar vienok vietoj tų privilegijuotų luomų atsiranda kitas — kapitalo palaikytojai, kurie, neapsižiurint, gali kitus luomus sau pasivergti.

Jau Atspausdinta Ir Galima Gaut

Paskendusis Varpas

Penkių Aktų Pasakos Drama

(Gerhardo Hauptmano. Vertė A. Lalis).

Yra tai puikiausias literaturos veikalas—pasaka-drama—kokio ligšiol dar lietuvių kalba neturėjome. Kiekvienas, kas tą veikalą skaitys, skaitys ne syki, bet dešimt ir dvidešimt sykių, ir vis negalės atsigėrėt jo puikumu.

TEATRŲ MYLĖTOJAI, LOŠĖJAI!

Pasiskubinkite tą veikalą kuogreičiausia įsigyti ir pastatyti scenoje! Nepraleiskite progos. Kaina 50 centų. Adresuokite:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

PLUNKSNOS
Geriausios, kokias tik gali pirkti

Patis geriausi pukai $1.89
Geriausios žąsų plunksnos 1.39
Jauniklių žąsų 69c

BECK'S DEPT. STORE
3323 S. Halsted St., Chicago
Reikalaukit sampelių.

Telefonas Pullman 856.
DR. P. P. ZALLYS
Lietuvis Dentistas
10657 Michigan Ave., Roseland.
Valandos: 9 iki 9 vakare.

$35 nupirksi gražų $125 fonografą drauge su 24 rekordais, deimantine adata, groja visokio padarymo rekordus, vartotas tik 30 dienų.

Mes taipgi turime tikros šikšnos svetinei eilę ir kilimų.

Mes taipgi turime keletą augštos klesos phonografų, kuriuos mes parduosime už bile pasiulytą kainą už tai kad mes turime pratuštinti vietą.

JEI GYVENATE UŽMIESTYJE MES PRISIŲSIME C. O. D. LEIDŽIAME APŽIŪRĖTI. Ši yra stebėtina proga. Ateikite arba rašykite tuojaus. PRISIUNČIAME UŽ DYKA.

Mes priimame Laisvės Bondus.

WESTERN FURNITURE STORAGE
2810 W. Harrison St. Chicago, Ill
Atdara nuo 9 ryto iki 9 val. Nedėliomis nuo 10 iki 4

Nesiusk Nei Cento.

Nadaro jokio skirtumo kas jųs esate; farmerys, darbininkas ar mechanikas, jųs butinai reikalaujate šios ylos. Ji sutaupys jums pinigų ir laiko. Jųs galite daryti visokį pataisymą su šia yla, kaip tai: čeverykus, pakinktus ir kitus didelius ir mažus pataisymus. Ji siuva gerai ir greitai, kaip mašina. Kainuoja su 20 aršinų šiaučiškos drotės ir dviem adatom, tik $1.00. Septynios (7) ylos už $5.00. Extra adatos, tiesios ir kreivos po 10c. kiekviena. Extra kamuolėlis siulų 15c. Mes noriai sugrąžinsime jusų pinigus, jei jųs nebuste užganėdinti. Neatidėliok, bet šiandien, tuojaus, atsiųsk savo vardą ir adresą, o mes atsiųsime jums ylą C. O. D. Jųs užmokėsit kuomet pašto nešiotojas atneš jums į namus.

INTER. SALES CO.
Sta D. Box 122 New York, N. Y.

NUO 1-MOS RUGSĖJO

"Aušros" Mokykloj

Prasidės žieminis sezonas, bus šie skyriai:

1) Anglų kalbos.
2) Lietuvių kalbos.
3) Geografijos, Istorijos.
4) Aritmetikos.
5) Algebros, Geometrijos ir kitų matematikų.
6) Braižymo (plianų pažinimo).

Mokytojai: Anglų kalbos — P. G Luomons; Lietuvių kalbos — Konst. Augustinavičius; Matematikos — V Mišeika.

Aušros Mokykla — seniausia ir geriausia, jos tikslas suteikti neatbutinai reikalingą mokslą, kad su jo pagelba galima butų pagerinti gyvenimą.

Delei didesnės naudos sau ir parankumo mokyklai pradėkite tuoj neatidėliodami visi sykiu.

3001 South Halsted Street

DR. JOHN N. THORPE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1637 W.51 St. kamp.Marshfield av
Valandos: Iki 9 ryto; nuo 3 iki 4 ir nuo 7 iki 8 vakare.
Tel. Prospect 1157

Dr. F. O. Carter

Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės

SILPNOS AKIS PAGIMDO NERVŲ LIGAS.

Akių silpnumas yra pavojingas sveikatai, Ačiu akių silpnumui sujra visa nervų sistema ir ji galima atitaisyti tik atitaisius akis.

Per 23 metus savo praktikos Dr. F. O. Carter išgydė daugybę žmonių, kurie jau neturėjo vilties pasveikti. Jis atitaiso žvairas akis be skausmo, kaip bematai, nevartodamas jokių užmigdomų vaistų; nuima miežjus, užaugimus ant akių, atitaiso užgriuvusias akis, ir tt.

Jo vardas kaipo akių, ausų, gerklės ir nosies specialisto yra plačiai žinomas visoje Amerikoje. Apie sekmingą jo gydymą liudija šimtai padėkavojimų nuo jo išgydytų ligonių.

Taigi, jei turi silpnas akis, ar kokią kliutį su gerkle, nosimi, krutine, ar ausimis, eik tiesiog pas jį ir jis tau pasakys, kas tikrai yra ir kas galima padaryti.

Jo asistentai visi yra specialistai savo profesijos žinovai. Jie suranda tikrą ligos priežastį ir pasako ar ji galima išgydyti ar ne.

Ir jie tą padaro DYKAI.

Akinius prirenka okulistas tąja pačia kaina, ką ir optometristas. Kodel gi nėjus pas žinovą?

DR. F. O. CARTER
Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės
120 S. State St., 2 lubos, antros durįs nuo Fair sankrovos į šiaurę.
Valandos: nuo 9 iki 6. Nedėldieniais nuo 10 iki 12.

DR. C. K. KLIAUGA
Dentistas.
NAUJIENŲ NAME
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Valandos: 9 — 12 ryto ir 2 — 9 vakare
Phone Canal 257

Rez. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 2544

DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialistas Moterišku, Vyrišku, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago
Telephone Drover 9693
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet 7—8 vak. Nedėlioms 10—12 diena.

Schiff & Company State Bank

Praneša Publikai ir savo skaitlingiems lankytojams, kad Jų Representatorius trumpu laiku keliaus Europon.

JOKUBAS GOLDMAN'AS, MENEDŽERIUS UŽSIENIŲ DEPARTAMENTO

Kuris aplankys Lietuvą, Lenkija, Galiciją ir Lenkiją tojoj kelionėj Europon. Kur jis padės visus savo bandymus, įvedimo systemos, kad galėjus Amerikos Lietuviams pasiųsti pinigus savo šeimynoms į užjurį lengviausiu budu. Tuo pačiu laiku jis gelbės šeimynas Lietuvoje, kad jos gautu gerus sąryšius su savaisiais Amerikoje. Mes esame turėję 27 metus tarnystės, ir sąryšius visoje Europoje. Ponas Jokubas Goldman'as yra buvęs svetimšalių apsimainymo ir laivakorčių biznyje per pereitą 10 metų ir išneš savo uždavinį sąžiniškai ir pasekmingai.

Ponas Goldman'as pirmiausiai aplankys Vilnių ir kitas Lietuvos valstijas ir apielinkėje kaimynų sekančias vietas: Varšavą, Grodno, Kobrina, Bresk, Belivostok ir daugel kitų valstijų apielinkėse, kaslin senų pinigų orderių ir sutvarkys ateities pinigų persiuntinėjimą.

Seniausi, Didžiausi ir Saugiausi Valstijini Banka West Sideje

Suvirš $4.000,000.00 Resorsais

SCHIFF & CO. STATE BANK
720 Roosevelt Rd. Buvusio West 12th St., Arti Halsted Street

Po Valstijos valdžios globa Narys Chicagos Clearing House.

Skaitytojų Balsai

[Už išreikštas šiame skyriuje nuomones Redakcija neatsako.]

LIETUVIŲ DARBININKŲ AUKŲ VAISIAI LIETUVOJE.

Kaip tik prasidėjo didžioji Europos karė, mes, Amerikos lietuviai darbininkai, susilaukėme visokių pasiuntinių iš Lietuvos, kurie rinko aukų įvairiems tikslams. Vieni jų rinko del karės nukentėjusių šelpimui; kiti del varymo visokių politikų, kad išgavus neva Lietuvai laisvę. Jie stengėsi įkalbėti darbininkams, jog jie išgausią Lietuvai laisvę. Mes patikėjome jų žodžiams: aukavome sunkiai uždirbtus skatikus, pripildėme jų fondus. Mes siuntėme atstovus į įvairius svieto kraštus, mokėdami jiems dideles algas. Mes aukavome ir da tebeaukojame, kad tik Lietuva butų laisva ir neprigulminga.

Dabar tie aukų rinkikai giriasi, kad jie jau išgavę Lietuvai laisvę. Pažiurėkime, kokios rųšies laisvę jie išgavo. Lietuvoj turi laisvę tik dvarponiai, klerikalai ir kiti tos rųšies žmonės. Tai tokią laisvę mes nupirkome savo pinigais. Štai ir faktai.

Nesenai vokiečiai ir kolčakininkai puolė Šiaulių gimnaziją. Jie be niekur-nieko sumušė mokinius, išvaikė juos iš gimnazijos. Vietos žmonės atkartotinai prašė valdžios prisiųsti jiems pagelbos, idant galėjus suvaldyti plėšrias vokiečių ir rusų gaujas. O ką valdžia darė? Ji žiurėjo į tą dalyką per pirštus ir juokios paspirties nesuteikė.

Tečiaus, kuomet Vilkaviškio 95 dvarų darbininkai sustreikavo ir pareikalavo sau didesnio duonos kąsnio, tai Lietuvos valdžia tuoj pasiuntė miliciją, kad privertus darbininkus nusilenkti prieš savo engėjus.

Taigi mes dabar aiškiai matome, kokios rųšies laisvę išgavo Lietuvai tie ponai. Gal ne vieno aukautojo tėvas, brolis, giminaitis ar šiaip pažįstamas dalyvavo tame streike. Jie reikalavo žmoniškesnio gyvenimo. Ir už tai "laisvos" Lietuvos valdžia juos gaudė, mušė ir sodino į kalėjimus.

Pasidžiaugkime mes dabar tąja laisve. — **XXIX.**

"SMALAVIRIAI."

Laisvės redaktorius naudojasi proga — sunaudoja visus gatvinių valkatų piktžodžiavimus savo laikraščio skiltyse. Jis tuo daugiau didžiuojasi negu patįs gatvės valkatos. Dabar Laisvė įsikabina naują žodį — "smalaviriai", kuriuo ir-gi nemažai didžiuojas. Mat kad ir Laisvės redaktorius vienok nedrįsta minėti tuos pačius žodžius kasdien. Gi Laisvės parapijonis nemažiau didžiuojasi Laisvės išmintimi — blevizgomis už pačią Laisvę.

Tečiaus gaila žiurėti į tuos žmones. Jie sako esą darbininkų draugai, bet savo koliojimais džiaugiasi, niekina darbininkus. Imkime Laisvės žodį "smalaviriai". Ji naudoja tą žodį, kaipo panieką nuženiminimui savo oponento. Bet įtikrenybėj smalavirys nėkiek nėra blogesnis už mainierį ar šiaip kitų darbo šakų darbininką.

Jeigu smalavirių randas S. P. ar LSS., tai tame nėra nieko blogo; nes jie irgi nori pasiliuosuoti iš kapitalistiškos alginės vergijos taip, kaip ir kiti susipratę darbininkai.

— **Laisvės Mylėtojas.**

UNIJOS IR UNIJISTAI.

Kiek metų atgal didesnė pusė žmonių gal nė negirdėjo apie unijas, o jeigu ką girdėjo, tai nesuprato jų reikšmės, arba nenorėjo suprasti. Šiandie vienok kiekvienas girdi kalbant apie unijas, ne tik girdi, bet dažnam tenka su jomis susidurti. Tų unijų turime įvairių įvairiausių, kaip angliakasių, dailydžių, murininkų, barzdaskučių, vežėjų, gelžkelių darbininkų, gatvekarių, plieno ir geležies industrijos, siuvėjų, audėjų ir tt. ir tt. Beveik visos tos unijos priklauso tam tikrai vienai sąjungai arba federacijai — taip kaip žmogaus penki pirštai priklauso vienai rankai. Jeigu rankai tenka imti ką-nors sunkaus, tai nė vienas pirštas neatsilieka, visi kartu ima ir darbą padaro. Bet jeigu vieną pirštą užsigauni, tuomet skauda visa ranka. Aš tik šitaip suprantu ir unijas, priklausančias vienai federacijai. Mano supratimu, jeigu vienai darbininkų unijai tenka kovot su priešu, tai visos unijos turi padėti jai kovą laimėti. Dėja, ne visi unijistai tatai supranta; o jeigu jau unijistai to nesupranta, tai ko norėt iš tų, kurie nė nemąsto apie unijas?

Paduosiu keletą pavyzdžių to unijistų nesusipratimo. Imkime plieno ir geležies industrijos darbininkų streiką. Kada apie 400 tukstančių organizuotų darbininkų sustreikavo, kad išsikovojus geresnių gyvenimmo sąlygų, kas atsitiko? Štai kas: kapitalistai ėmė iš visur gabenties skebų, kad jų pagalba streikierius nugalėjus. Kas tuos skebus vežė? Traukiniai, kurių konduktoriai, mašinistai ir kiti tarnautojai yra unijistai. Kas skebus ir žaliąją medžiagą dirbtuvėms pristato, ar ne tie patįs darbininkai, priklausantįs savon unijon? Kas atima ir išvežioja pagamintus dirbinius, ar ne tie patįs unijistai? Ar organizuoti mėsininkai nekapoja skebams mėsą? Ar vežėjai nepristato visokių reikalingų skebams daiktų?

Vadinas, darbininkai dedasi į unijas, o unijos dedasi vienon unijos sąjungon — federacijon, kad geriau galėjus kovoti su darbininkų išnaudotojais, ir tuo tarpu jos viena kitai ne tik, reikale, nepadeda, bet lyg tyčia kenkte kenkia. Tai parodo, kad darbininkai dar toli gražu nėra pasiekę tikrojo savo, kaipo klesos, interesų supratimo. Jie dar turės turėti ne vieną skaudžią pamoką, kad galų gale supratus veikti savo kovose su priešais taip, kaip veikia žmogaus rankos pirštai, kada jiems reikia koks nors sunkesnis daiktas pakelti. — **Slapukas.**

Ukininkų Balsas.

Pirklyba.

Dar visai nesenai "Nauj." įvedė "Ukininkų Balso" skyrių, o jau jame daug svarbių dalykų išgvildenta. Ir juo toliau, tuo reikia vilties, tas skyrius darysis įdomesnis ir neš didesnės naudos musų ukininkams.

Kiek laiko atgal "Ukininkų Balse" tilpo Scottvillės lietuvių ukininkų raštas apie pramonę. Norint kurti kokią nors pramonę reikalinga turėti nemaža pinigų. Kas kita su vaizba. Tam tikslui daug pinigų nereikia. Turint šešis ar septynis šimtus dolerių galima stverties pirklybos. Tos sumos pilnai pakanka įkurimui pieno, sviesto, kiaušinių ir tt. sankrovėlės. Iš tokios sankrovėlės pragyvenimas galima pasidaryti neblogas. Sakysime, tuzinui kiaušinių ukininkai ima 35 centus. Tuo didmiesčiuose suvartotojai moka 75 centus ir net daugiau. Sviestas iš ukininkų, galima pirkti ir-gi už prieinamą kainą. Prieglam sviestas yra daug geresnis už tą, kurį miestelėnai gauna iš "Creamery".

Imkime dabar smetoną. Smetonos kvortai mokama 60 centų. Miestų suvartotojai paprastai gauna žymiai "praskiestą" smetoną, kuri talpina apie 22 nuoš. riebalų. Tuo tarpu iš ukininkų perkama smetona turi apie 50 nuoš. riebalų. Vadinasi, tarpininkas tiesiog siųsdamas suvartotojams arba valgomų daiktų krautuvėms patarnautų da ir tuo, kad duotų geresnės rųšies smetoną.

Neblogai galima versties ir gyvuliais. Pirkti iš ukininkų kiaules, galvijus, etc. ir pardavinėti visą tai miesto suvartotojams. Rinka surasti tiems produktams yra labai lengva.

Bet gal geriausia vesti pirklyba grudais. Viena tie produktai ne taip greit genda, kaip sviestas, kiaušiniai ir mėsa, o kita tam tikslui reikalinga mažiau patyrimo. Galima pirkti grudus tiesiog iš ukininkų, malti juos ir paskui miltų pavidale pardavinėti juos duonkepiams.

Ta pirklyba lietuviams lengvai prieinama ir nereikalauja didelio kapitalo. Suprantamas daiktas, kooperacijoms užsiimti tuo dalyku butų daug lengviau.

Scottvillės, Big Bass Lake, Custer ir kitų kolonijų lietuviai ukininkai pradeda burties į draugijas, kad pardavinėjus savo produktus miesto suvartotojams. Tik bėda tame, kad jie neturi nei reikiamo kapitalo, nei reikiamo žinojimo.

Ar šiaip ar taip, o lietuviams reikėtų atkreipti daugiau domės į ukio produktų pirklybą. Jie ir sau naudos turėtų ir sunaudotojams teiktų geresnės rųšies produktus.

— **Walter Strygas.**

KIEKVIENAS
LIETUVIS PRIVALO TURĖTI
Puikų Spalvuotą
Žemaites Portretą
Atvirutės Pavidale

Portretas nesenai tapo nupieštas puikiomis spalvomis žinomo lietuvių dailininko

JONO ŠILEIKOS

Tai yra pirmutinis taip nupieštas Žemaitės portretas. Ant šito portreto garsioji lietuvių rašytoja senutė Žemaitė išrodo, kaip gyva. Pats portretas yra neįperkamas. Jis randasi dailininko Jono Šileikos nuosavybėje. Bet tik ką išleistas spalvuotas portreto nuotraukas gali kiekvienas įsigyti. Kiekvienas gali įsidėti tą puikiausią Žemaitės portretą į rėmelius ir turėti jį kaipo brangią atmintį.

Šitas brangus portretas dabar parduodamas yra Naujienų knygyne

Tiktai po 10 Centų

Perkupčiams yra nuleidžiamas didelis nuošimtis.
Už 100 portretų antsyk $6.00.
Už 250 portretų antsyk $12.00.
Siųskite užsakymus tuojaus adresuodami

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Pinigai Lietuvon
GALIMA SIŲSTI
LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ IŠMOKA LIETUVOJE
100 Auksinų Už 5 Dolerius
t. y. 20 auksinų už kiekvieną dolerį.
Mes esame po valdžios kontrole ir kaucija. Persiuntimas gvarantuojamas.
Persiuntimą Jus Patįs Kontroliuosite

Mes išduosime Tamstai čekį, kurį Tamsta pasiųsį pats lašku į Lietuvą. Su tuo čekiu Lietuvoje gaus pinigus. Šis budas yra greičiausis ir teisingiausis. Nieks pinigų negalės sulaikyti.

Siunčiant pinigus del persiuntimo siųskite čekiu arba Money Orderiu paduodami aiškų antrašą to, kam norite kad pinigai butų Lietuvoje išmokėti, taipgi pats paduok savo aiškų antrašą. Už persiuntimą nieko nereikia extra mokėti. Už kiekvieną dolerį kurį mums prisiųsite, mes pasiųsime Lietuvon 20 auksinų.

Lietuvos Prekybos Bendrovė
Room 515 E.
120 Tremont Street, Boston, Mass.

Išpardavimas

Didelis išpardavimas auksinių ir sidabrinių daiktų, kaip tai, laikrodžių, žiedų, branzalietų ir kitokių daiktų už pigiausią kainą; tai yra už tą pačią kainą kaip 3 metai atgal kainavo.

Taipgi Turiu Pardavimui Rakandų

Prieinama kaina parduodu 2seifus, 1 cash registerį, 2 wall cases, dziegormeisterio benčių, kiabnaftų ir vieną ofiso deską.

Pasiskubinkite nusipirkti kuogreičiausia, nes tuo sučėdysit keletą dolerių.

P. A. MILER
2128 West 22-nd St., Chicago, Ill.

AŠ ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RAŠAU.
Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija,nevirinimas pilvelio, nuslabnėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelnas spėkų nustojimas viso kuno, ir buvau nustojęs vilties, kad begyvensiu. Visur jieškojau sau pagelbos, nesigailėjau visoje Amerikoj ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.

Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gyduolės, tai po suvartojimui minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaut, stiprėt, gerai dirbt, Kraujas išsivalė. Nervai ėmė stipriai dirbt. Inkstai atsigavo. Reumatizmas pranyko diegliai nebebadė po krutine. Vidurių rėžimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitė po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveiksle pamačiau tokį skirtumą ir 1000 sykių dėkuoju Salutaras mylistų geradėjistei ir linkiu visiems savo draugams ir pažįstamiems su tokiais atsitikimais patariu nuoširdžiai kreipties prie Salutaras:

SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrėnas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

TEISIŲ Vadovas ir Patarėjas

Sutaisė L. De Marasse
Vertė V. A. Juristas.

Naudinga knygelė ypatingai norintiems susipažinti su įvairiomis legališkomis teisėmis. 141 pusl.

KAINA 50 CENTŲ.
Su prisiuntimu
"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

LIBERTY BONDS
Mes perkame Pergalės Bondus pilna parašytaja verte, ir Laisvės Bondus pilna pinigine verte.
Atneškite arba atsiųskite į
Atdara kasdien nuo 9—6
Utarninkais, Ketvergais
ir Subatomis 9—9
CASH
J. G. SACKHEIM & CO.
1335 MILWAUKEE AVE.
tarp Paulina ir Wood Sts.

Telephone Yards 5032
Dr. M. Stupnicki
3109 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto
ir nuo 5 iki 8 vakare

APIE VISA PASAULI SU MAŽAI IŠLAIDŲ.

Ar jųs norit matyti kaip didžiojoj karės kariavo Francijoj, Rusijoj, Italiojj, Galicijoj, Belgijoj, Rumanijoj, Lenkijoj, Serbijoj, Austrijoj ir Turkijoj? Ar jųs norit matyti kaip aeroplanai kariavo ore. Ar jųs norit matyt kaip submarinos kariavo po vandeniu? Jųs gaite tai matyti savo namuose su mažai iškasčių. Mes gavome labai daug naujų karės paveikslų Stereskopui, Kuomet jųs žiurite į tuos paveikslus per Stereskopą, jųs įsivaizdinat, kad jųs esate tikrame karės lauke ir viską matote savo akimis. Stereskopas, kurį jųs matote šiame paveikslėlyj kainuoja tik $1.

200 skirtingų karės paveikslų tik $3.00. Mes taipgi turime ir kitų labai žingeidžių paveikslų Stereskopui, butent: Kelionė apie pasaulį. 500 paveikslų iš skirtingų dalių pasaulio su puikiausiomis scenerijomis, kainuoja tik $7.00. Užganėdinimas gvarantuojamas. Prisiųskit tik $1.00 kaipo rankpinigių jusų užsakymui, o kitus pinigus jųs užmokėsite kuomet pašto nešiotojas atneš jums į namus. Neatidėliok, bet šiandien iškirpk šį apgarsinimą, prisek $1.00 prie jo ir siųsk:

BAZAR AND COMPANY
34 E. 7th St., Dept. L.
New York, N, Y.

Telephone Boulevard 2160
DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro
3303 S. Morgan St. Chicago, Ill.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Canal 1506

Vol. VII. ---- Jan. 5, 1920 ---- No. 3

Subscription Rates:
$6.00 per year in Chicago.
$5.00 per year outside of Chicago.
$7.00 per year in Canada.
2c per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

Naujienos eina kasdiena, išskiriant nedėldienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsisakomoji Kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.85
Dviem mėnesiams	1.45
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje — per nešiotojus:	
Viena kopija	02
Savaitei	12
Mėnesiui	50
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:	
Metams	$5.00
Pusei metų	3.00
Trims mėnesiams	1.65
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.65
Lietuvon ir kitur užsieniuose: (Atpiginta)	
Metams	$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia siųst Pačto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Jan. 5, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Kalbos apie revoliuciją.

Kodel valdžia dabar ėmė gaudyti ir grusti kalėjiman "raudonuosius"? Ar delto, kad jie šiandie ištiesų yra pavojingi valdžios gyvavimui ir šalies tvarkai?

Visai ne. Tokių žmonių, kurie nori spėka nuversti valdžią, Amerikoje yra nedaug — vargiai surastum šimtą tukstančių. Tarpe šimto suviršum milionų gyventojų šitoks skaičius beveik nieko nereiškia.

Net ir tokių žmonių, kurie nori prašalinti kapitalistišką valdžią ir permainyt visuomenės tvarką ramiu keliu, Amerikoje yra palyginamai mažas skaičius — vos kelinta dalis.

Šitokiose aplinkybėse bijot "raudonojo pavojaus" nėra jokio pamato. O betgi kaikurie visuomenės sluoksniai bijosi jo.

Jo bijosi kapitalistai ir daugelis vidurinės klesos žmonių. Juos gąsdina Rusijos bolševizmo šmėkla; juos gąsdina streikai ir darbininkų nerimavimas šioje šalyje; juos gąsdina ir "revoliucinė" kaikurių elementų agitacija.

Kad numalšinus tų visuomenės sluogsnių baimę, valdžia ir daro "raudonųjų" areštus. Kitaip ji, mat, pasirodytų jų akyse "neveikli", "apsileidus."

Suprantama, kad tai yra visai bergždžias darbas — be naudos visuomenei ir pačiai valdžiai. Revoliucijos šmėklą, su kuria ji "kovoja", ji šituo budu neprašalina, o tiktai dar labiaus išpučia.

Bet tas "raudonųjų" gaudymas kenkia ir darbininkams. Kad plačiose darbininkų miniose Amerikoje šiandie yra daug nepasitenkinimo, tatai neužginčinamas faktas. Ant šito darbininkų upo žaidžia tam tikros rųšies agitatoriai, skelbdami greitą revoliucijos atėjimą. Minios, nematydamos iš niekus pagelbos, ima tikėties, kad jas išvaduos revoliucija.

Tai nėra revoliucinis upas. Nes revoliucionierius yra visų-pirma toks žmogus, kuris pasitiki savo jiegomis, o ne laukia išganymo iš kitur. Tie darbininkai, kurie iki šiol dar neįstengė susirišti į tvirtas organizacijas ir iškovot jų pagelba geresnes gyvenimo sąlygas, dar nėra kovotojai. Jų dabartinė revoliucijos viltis yra ne jų stiprumo pasekmė, ne jų revoliucinės dvasios pasekmė, o jų silpnumo ženklas.

Ir tie agitatoriai, kurie jiems skelbia greitą revoliucijos atėjimą, yra ne revoliucionieriai, o svajotojai ir silpnadvasiai, nepasitikintįs organizuoto, sistematingo darbininkų judėjimo spėka. Todel jie ir neragina darbininkų minių prie susivienijimo; todel jie išsižada nuosakios darbininkų kovos už buvio pagerinimą. Jie šukauja tiktai apie revoliuciją. Revoliucija jiems yra lyg koks stebuklas, kuris turi vienu užsimojimu padaryti galą visiems žmonijos vargams.

Tas šukavimas apie revoliuciją yra ne kovos, o **desperacijos** (sielvartos) balsas.

Bet valdžia, nemielaširdingai guldama ant "raudonųjų", iš vienos pusės didina tų žmonių desperaciją, o iš antros — stiprina nesusipratusiose miniose tą iliuziją (įsivaizdinimą), kad revoliucija jau čia pat.

Darbininkai privalo saugoties klaidingų įsivaizdinimų. Jie turi mokinties suprast, kad jokie stebuklai nepaliuosuos jų: nė iš kažin kur atėjusi revoliucijos katastrofa, nė Leninas su Trockiu; o tiktai jie patįs, savo jiegomis.

Todel darbininkai privalo organizuoties ir stiprinti savo organizacijas, o ne svajot ir ne klausyt svajotojų pasakų. Amerikoje darbininkų klesai dar daug reikės nuveikti, pirma negu ji prisirengs prie to, kad paėmus valdžią į savo rankas.

Kur jų sąžinė?

Melas, minčių iškraipymas ir šmeižtas pasidarė vienintėliai "komunistų" įrankiai kovoje su socialistais. Jeigu norėtum atitaisyt visus išmislus, kuriuos jie nuo latos skelbia savo spaudoj apie socialistus, tai neužtektų vietos dieraštyje. Čia norime parodyti tiktai keletą naujų pavyzdžių jų "literaturos".

"Laisvėje" nesenai buvo aprašyta šitokia istorija apie Gary, Ind., lietuvių socialistų kuopą: ta kuopa, girdi, visą laiką pritarė komunistams, bet pereitą vasarą į Gary atvyko P. Grigaitis ir praleido vakacijas pas vieną kuopos vadą. Jisai suagitavo tą kuopietį prieš komunistus; o šis jau paskui, su pagelba keleto pašalinių (!) žmonių, pakreipė kuopą į socialistų pusę.

Faktas-gi yra toks, kad "Naujienų" redaktorius niekuomet negyveno Gary'je ir niekuomet neturėjo jokių asmeniškų pažinčių su to miesto žmonėmis. Kada jisai pradžioje šios žiemos atvyko tenai, pirmu kartu po keleto metų, laikyt prakalbą, tai Gary kuopa jau valanda laiko kaip buvo apsivaliusi nuo "komunistų".

Tas pats Brooklyno melagių organas deda "korespondenciją" iš Detroit, Michigan, kurioje pasakojama, kad "Naujienų" redaktorius apsiėmė laikyt prakalbą kokiai tai to miesto tautininkų draugystei Naujų Metų vakare ir net nereikalavęs kelionės lėšų padengimo; o socialistams, tai girdi, jisai nesutinkąs kalbėt be $10.00.

Faktas-gi yra toks, jokia tautininkų draugystė iš Detroito niekuomet nėra kviečiusi Grigaičio su prakalbomis.

Brooklyno "Laisvė" nesenai padavė tokią "ištrauką" iš "Naujienų", kur sakoma, kad tas, kuris neremia dabartinės Lietuvos valdžios, esąs išdavikas. "Naujienos" užreškė, kad ta neva ištrauka yra "Laisvės" falsifikaciją. Vienok ji vėl ir vėl kartoja tą patį.

To negana. Ji dabar ėmė skelbti, kad ir L. S. S. suvažiavimas, įvykusis Chicagoje, "pasižadėjo remti dabartinę Lietuvos valdžią". "Naujenų" skatytojai matė L. S. S. suvažiavimo rezoliuciją apie Lietuvą ir žino, kad ta "Laisvės" pasaka yra begėdiškas melas.

Chicagos "komunistų" lapelis, "aprašydamas" P. Grigaičio prakalbą, laikytą stock-yardų darbininkų susirinkime, sako, kad jisai paėmęs už tą prakalbą $15.00. Tuo-gi tarpu kalbėtojas nėmė jokio atlyginimo.

Kaip sakėme, tai yra tiktai keletas pavyzdžių tų prasimanymų ir šmeižtų, kuriais "komunistai" diena iš dienos pripildo savo "laikraščius".

Jie sistematiškai **apgaudinėja** savo pasekėjus, kad palaikius juose "komunistišką" dvasią. Jų "partija" šiandie laikosi vien tiktai apgaudinėjimu ir mulkinimu lengvatikių.

Lietuva einamuoju momentu

Ekonominė ir politinė krašto padėtis — Kovos su išlaukiniais ir vidujiniais priešais — Partijos ir jų santykiai.

Rašo ST. KAIRYS.

(Tąsa)

Socialdemokratai.

Kita visuomenės grupė, atvaidinusi didesnę Lietuvos gyvenime rolę vokiečių okupacijos metais, buvo **socialdemokratai.** Jų nuopelnas minimu laiku tai buvo nepriklausomos demokratinės Lietuvos respublikos obalsio iškėlimas, jo platinimas liaudies tarpe ir kova už tą obalsį su jo priešais tiek viduje, tiek iš šalies. Politinės ir socialinės gyvenimo sąlygos neleido Lietuvos socialdemokratijai išaugti okupacijos metu platesnėn partijon. Girdami, kiek tik buvo galima, darbininkų klesos reikalus prieš okupantų neįmanomus žiaurumus, atsistojus su jais griežton kovon už visas skriaudas, vokiečių musų kraštui daromas, socialdemokratai virto okupantams piktu priešu ir turėjo pakelti visą eilę persekiojimų, nekalbant apie tai, kad jų darbui visą laiką buvo daromos visos galimos kliutįs. Kuomet klerikalai nevaržomai kurė įvairias švietimo ir šelpimo draugijas, sutraukdami jose veikliausius savo žmones, socialdemokratams ir išvisa kairiesiems nieko negalima buvo daryti, net susinešti iš Vilniaus su provincija. Kaune visi pinigai ėjo klerikalams ir beveik nieko negaudavo kairieji. Kuomet 1917 metais buvo vokiečių leista lietuviški laikraščiai, pirmieji koncesijas gavo ir naudojosi cenzuros privilegijomis tie patįs klerikalai. Socialdemokratų pradėtas leisti "Darbo Balsas" (1917 metų spalio mėnesy), buvo iškarto bespalvis, nes cenzura be pasigailėjimo braukė kiekvieną gyvesnį straipsnį, ir tik pastovios kovos keliu, augant be to revoliucijos upui pačioj Vokietijoj, įstengė bent kiek pasiliuosuoti nuo cenzuros letenos. Pats ekonominis krašto išgriovimas, badu išmarinęs miestų darbininkus, naikinte naikino darbininkų klesą, neduodamas jai pakilti, susistiprinti, susiorganizuoti. Be to, stoka ant kiekvieno žingsnio susipratusių partijos darbininkų, kurių vieni kariuomenėn pateko, kiti išsikraustė Rusuosna, neleido išplatinti darbo net tais momentais, kuomet tai buvo galima. Va svarbesnės priežastįs, delko Lietuvos Social-demokratų Partija nemokėjo išaugti platesnėn visuomenės organizacijon, nors tuo laiku buvo apie save sutraukusi visa, kas Lietuvoj dėjosi kovon prieš vokiečius-okupantus, prieš reakcinį klerikalų darbą, prieš visus pasikėsinimus nustelbti nepriklausomos demokratingos Lietuvos respublikos obalsį.

Idėinė socialdemokratų intaka augo ir tik buvo laukiama, kad gyvenimas pasiliuosuotų nuo okupacijos replių, kad pradėjus platesnį darbą Lietuvos proletarų tarpe.

Nuo 1918 metų pabaigos atsitikimai Lietuvoj, sekdami Europos revoliucijos atsitikimus, pradėjo greitai vystytis. Tuose atsitikimuose tiek nusvėrė įvykiai Vokietijoj ir ypač Rusų komunistų įsilaužimas Lietuvon, kad jų pagauta Lietuvos darbininkų minia išėjo viešon gyvenimo aikštėn, vedama ne klesinio susipratimo, bet upo. Be galo išvarginti savo krašte darbininkai girdėjo, kad Rusuose bolševikai iš pamatų išgriovę senąją kapitalizmo tvarką ir nukėlę dangų žemėn. Tie girdai išdalies buvo gaudomi iš oro, išdalies žinias apie rusų komunistus nešė darbininkams bolševikų emisarai, išsiuntinėti po visą Lietuvą ir aprupinti literatura ir pinigais.

Bolševikų obalsiai, skelbiami mažai susipratusiai miniai, radosi Lietuvos darbininkuose ne tik gyvos užuojautos, bet ir veiklios paramos. Jiems rupėjo pasiliuosuoti iš nepakenčiamos padėties; bolševikai siulė jiems paimti visą valdžią vien į savo rankas ir, ją sunaudojus, socializmo pamatais perdaryti visą gyvenimą — ir darbininkai visa minia pasviro komunistų pusėn, ne daug bodami apie tai, ar pribrendo gyvenimas naujai komunistų tvarkai, ar pajėgs jie patįs tą tvarką įvesti ir ją įgyvendinti.

Tokiose sąlygose licituotis su bolševikais niekas negalėjo. Kas iš socialdemokratų drįso savaip aiškinti padėtį ir statyti kad ir mažesnius, bet realius obalsius, tas gaudavo socialpardaviko vardą. Dalis ir elesdiečių inteligentų, upo pagautų, nukrypo komunistų pusėn, griežtai prie jų prisidėdami. Ir todel rusų bolševikų įsilaužimas Lietuvon, militariai paruoštas vokiečių, idėinai — komunistų agitacijos, daugumui darbininkų, net buvusių klerikalų intakoj, buvo dangaus vartų atidarymas.

Bevedant Lietuvoje tarybų valdžios sistemą, kaipo proletarų diktaturos organus, ir kita dalis elesdiečių pasviro rusų komunizmo pusėn ir pačią Partiją, sušaukę 1919 metų pradžioje jos konferenciją iš rusų okupuotos dalies, pavadino Lietuvos Komunistų Partija. Trečioji elesdiečių dalis pasiliko ištikima senam Partijos programui, bet neteko darbininkų minios tiek rusų okupuotoj dalyj, tiek vokiečių dar laikomoj. Ir vienur ir kitur juos sukonkuravo komunistai; vienur neleido jiems viešai dirbti bolševizmo partinė praktika, kitur — savoji reakcija, krikščionių vedama. Tokioj padėtyj atsirado Lietuvos Social-Demokratų Partija 1919 metų pradžioj — Lietuvos valstybės kurimo pradžioj.

Rusų komunizmas Lietuvoj.

Ideinis rusų komunizmo vešpatavimas Lietuvoje tvėrė daug trumpiau, negu faktinoji rusų okupacija. Ukininkų kraštas, kaip Lietuva, kiaurai persiėmęs privačios nuosavybės jausmu, negalėjo vykinti socializmo tvarkos. Patįs dvarų darbininkai, linkę bent pradžioje prie dvarų padalinimo, pasijuto kuone apgauti komunistų praktika. Stoka ideiniai pasiruošusių komunizmo vykintojų vertė bolševikus kviestis prie darbo tuos, kurie vadinos komunistais. Tuo budu šliejos prie komunizmo visuomenės pasturlakiai, net kailį pamainę carizmo ir reakcijos agentai; vykindami naują tvarką prievartos keliu, kartu ir patįs asmeniškai pelnydamiesi, jie žlugdė bolševizmą pikčiau ne kaip visi jo ideiniai priešai.

Komunistai neįstengė aprupinti net darbininkų dienos reikalų. Karo išvargintą kraštą užėmė rusų išbadėjusi raudonoji armija, kurios užpakaly sekė visa gauja spekuliantų maistą gabenti Rusijon. Gyvenimas brango, bet nesitvarkė, netvėrė net to, kas buvo reikalinga šiai dienai. Rusų komunistų centralizmas, Maskvos noras apgrobti Lietuvą ir kas kart vis didesnis įsigalėjimas Lietuvoj svetimų gaivalų komunistų tarpe galutinai parovė komunizmo šaknis Lietuvos proletaruose. Išsikraustydami iš Lietuvos, rusai bolševikai apleido musų kraštą tuo įsitikinimu, kad **Lietuva nepalanki komunizmui vykinti.**

Patįs sugniužę, bolševikai vien padėjo įsigalėti Lietuvoje klerikalinei reakcijai kaip tik tuomet, kai visur kitur ėjo revoliucija, valstybinis ir visuomenės gyvenimo gilus demokratinimas; įsigalėti ne tik bolševikų okupuotoj Lietuvos daly, bet ir toj, kuriai jų okupacija gręsė.

Valstybės kurimo darbas.

Valstybinis kurimo darbas, prasidėjęs 1918 metų pabaigoje, ėjo taip, kaip tai leido ir objektyvios kraštui sąlygos, ir pačios visuomenės pasiruošimas. Pirmasai p. Voldemaro kabinetas, gyvai sutvertas iš Tarybos, kaip Jeva iš Adomo šonkaulio, buvo socialiniu atvėju reakcinis, be pamato savoj visuomenėj, delto bejėgis. Revoliucinei bangai pakilus, kitokios išeities nerado, kaip pabėgti iš Vilniaus užsienin (Voldemaras su M. Yču). Jį pamainęs Šleževičiaus kabinetas, susidėjęs daugumoje iš demokratinių asmenų, pirmutinis iškėlė obalsį: — ginkluotis ir ginkluota pajėga gintis prieš visus krašto užgrobikus. To kabineto negalėjo pakęsti klerikaliai. Gavę iš antrosios konferencijos (įvykusios 1918 m. sausio mėnesy) įsitikrinti, kad kraštas jų balso klauso, krikščionįs-demokratai su Tarybos pagalba nuvertė antrąjį kabinetą ir pamėgino paimti valdžią į savo rankas. Susidarė trečias p. Dovidaičio, arba "gyvojo rožančiaus" kabinetas, kuris išbuvo tris savaites ir žlugo, nei nepradėjęs ką nors dirbti.

Po to susidarė koalicinis Šleževičiaus kabinetas. Nors jis tvėrėsi pikčiausios reakcijos metu, bet demokratinė grupė jame buvo skaitlingesnė už dešiniųjų bloką. Ketvirtasai kabinetas buvo sau pastatęs du pamatiniu uždaviniu: paliuosuoti kraštą nuo įvairių okupantų ir sušaukti Steigiamąjį Seimą, pakeliu tvarkant dienos reikalus. Į tą kabinetą buvo įėję ir du socialdemokratai, J. Paknys ir St. Kairys; įėjo jie kaipo asmenįs savo vardu, nes tuo metu organizacija buvo suskilusi ir pakrikusi.

Baltasis terroras.

Ketvirtasai kabinetas išbuvo daugiau kaip pusmetį. Tą visą laiką ėjo kova demokratijos su įsigalėjusia Lietuvoje klerikalų reakcija. Toje kovoje klerikalai pasistengė pritraukti savo pusėn besitveriančią kariuomenę ir ją išnaudoti saviems tikslams:—nusmaugti galutinai socialistinį judėjimą Lietuvoje. Kova buvo vedama grieščiausio mis priemonėmis. Atskiros kariuomenės daljs, išauklėtos klerikalų sudarytoj atmosferoj, pradėjo vykinti baltąjį terrorą labai plačiu ruoštu. Arti fronto su bolševikais dešimtimis žmonių sušaudyta vien už tai, kad vietos klerikalai nurodė juos kaipo bolševikus, nors tie su rusų bolševizmu dažnai nieko bendra neturėjo. Tuo laiku liko biauriausiu budu nužudyti socialdemokratas advokatas Valiukas su žmona ir Jurgis Smolskis; mažai truko, kad butų sušaudytas daktaras Mažylis.

Kova ėjo ir pačiame kabinete ir visuomenėj. Kad ir pamaži, padėtis mainėsi geresnėn pusėn. Žiauresnieji karininkų tapo apmalšinti ir suvaldyti arba pašalinti; pačioj visuomenėj einanti kova sustiprino kairiąją demokratiją ir bent dalinai apstabdė socialistų persekiojimą. Tas demokratijos sustiprėjimas tik paaštrino kovą pačiame kabinete ir santikiai jame taip susidėjo, kad paliko nebegalimas nė joks darbas. Tuo tarpu artinos griežtos kovos metas su lenkais, kolčakininkais ir vokiečiais. Koalcijos kabinetas kaipo kompromiso kabinetas buvo visai momentui netinkamas, ir todel soc. dem. ir liaudininkų buvo iškeltas klausimas apie koalicinio kabineto atstatydinimą ir sudarymą naujo, vienodesnio ir tuo pačiu veiklesnio. Socialdemokratai, naują kabinetą sudarant, pareikalavo, kad jis butų aiškiai kairysis, susidedąs iš socialdemokratų, liaudininkų ir "Santaros," kitaip nesutiko jame dalyvauti. Jų pasiulymas atmesta, ir penktasai kabinetas sudaryta aiškiai dešinysis, į kurį p. Galvanauckas įtraukta del "svieto" akių. Visa kairioji demokratija yra dabar griežtai nu sistačiusi prieš Galvanaucko kabinetą. Artimiausie uždaviniai, kurie laukia Lietuvos demokratijos, tai išvyti laukan visus okupantus ir kiek galint greičiau sušaukt Steigiamąjį Seimą. Dabartinis kabinetas ro do aiškų norą padidinti reakciją visame krašte ir tokiose sąlygose pravesti pačius rinkimus.

Svarbiausi L. S.-D. P. uždaviniai.

Bet šiuo kartu vargu besiduos darbininkų klesa ir ją sekdami mažažemiai ukininkai nugalėti susimetusiai apie klerikalus reakcijai. Revoliucinis upas darbininkuose kįla; jų noras ne tik kraštą ginti, bet ir tinkamai jį sutvarkyti darosi vis aiškesnis. Lietuvos Social-Demokratų Partijai tenka dabar atlikti vieną svarbiausių savo uždavinių: suorganizuoti Lietuvos proletarus ir jiems vadovauti kovoje už demokratinės Lietuvos sudarymą, už tai, kad jos gyvenime Lietuvos darbininkų klesa užimtų jai tinkamą vietą, kiek galint giliau sudemokratintų visuomenės gyvenimą ir įvykintų visas socialines reformas, kurioms kraštas savo ukiu jau yra pribrendęs ir kurios yra darbo žmonių gerovei reikalingos.

Žemės klausimas tarp tų reformų stovi pirmoj eilėje.

Lietuvos Social-Demokratų Partija kas kart vis stiprėja; jai bene teks suglausti apie save visas socialistines krašto pajėgas, išskyrus komunistus ir liaudininkus demokratus, ir išaugti į tikrą Lietuvos darbininkų klesos partiją.

Reikalinga pagalba.

Jusų pagalba, draugai, žmonėmis butų labai reikalinga. Kuomet Amerikoje organizuojasi brigada frontui su priešais iš šalies, kuopa susipratusių darbininkų-socialdemokratų galėtų ateiti pagalbon Lietuvos proletarams kritingiausiu jų kovos momentu su vidujiniais priešais, kuomet bus sprendžiamas klausimas, kas dės pamatus busimam Lietuvos gyvenimui.

Kaunas,
Lapkričio 1 d. 1919 m.

L.S. Sąjungoje

LSS. 116-tos KUOPOS REZOLIUCIJA.

Detroit, Mich.—Laikytame antrame LSS. 116-tos kuopos perorganizavimo susirinkime 28 d. gruodžio tarp kitų nutarimų priėmėm vienbalsiai sekančią Rezoliuciją užgyrimui Dešimtojo LSS. Suvažiavimo, kuris įvyko Chicagoj, lapkričio 27, 28 ir 29 dd. 1919 m.:

Rezoliucija:

Kadangi meš pasivėlavom su perorganizavimu musų kuopos ir negalėjom atstovauti LSS. X-tame Suvažiavime, tai šiuomi mes užgiriam to suvažiavimo visus nutarimus ir stojam drauge po socializmo vėliava veikti išvien su tais draugais, kurie pasiliko ištikimi socializmo principams ir jo ateičiai. Neatsižvelgdami, kiek mes priešų sutiksime, ir kas bandytų mums kelią pastoti, mes varysime savo darbą pirmyn link Socializmo.

LSS. 116-tos Kuopos Valdyba:
Organ. **V. Gumbrys**
Sekr. **J. J. Bimba**
Iždin. **J. J. Strazdas.**

Redakcijos Atsakymai

M. Z., Chgo.—Mulas pareina iš kumelės ir asilo. Kaipo maišytų veislių padermė, mulai yra bergždi, t. y. vaisiaus neturi.

C. Mitchel, Chgo.—Kas reikėjo, jau pasakėte. To užteks. Nedėsime.

K. P. Deveikiui, Cicero, Ill.—Pranešimą gavome kada laikraštis buvo atspausdintas. Pranešimus reikia siųsti išanksto.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose taip ir civilišknose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.
Namų Ofisas: 3323 S. Halsted St. Ant trečių lubų Tel. Drover 1310
Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St. 1111-13 Unity Bldg. Tel. Central 4411

DR. A. MONTVID
CHICAGO
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Marshall Field Annex
18th fl. Ruimas 1827
Phone Central 3362
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
2121 North Western Ave.
Valandos: 6 iki 8 vakare.
X-Spinduliai. Phone Armitage 2010
Rezidencijos telefonas West 6126

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS: 2201 W. 22nd St.
Kamp. Leavitt St.
Phone Canal 6222
VALANDOS: 1 iki 5 P.M.
nuo 7 iki 9 P.M.
GYVENIMO VIETA:
3114 W. 42nd St.
Phone McKinley 4988
VALANDOS iki pietų

Telephone Drover 5052
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 iki 8 val vakare. Nedėliomis pagal sutarimo.
3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.

IŠVAŽIUOJU LIETUVON
Gera proga jums, nes aš išvažiuoju Lietuvon. Jeigu kas ką norite įduoti kokią žinią savo namiškiams, tą jums padarysiu, į sekančias valstijas Ritaviškius, Andrijaviškius, Laukaviškuiskius, Šiaulius, o labiausia į Rytava, nes aš iš ten paeinu. Važiuosiu per visą Lietuvą.
PETRAS RUMULIS
5211 So. Kilpatrick Ave. Chicago.
Namie vakarais ir šventadieniais.

Lietuvių Rateliuose

NORTH SIDE

Dr. Vinco Kudirkos Draugijos vakaras.

Naujų Metų vakarą, sausio 1, p. Meldažio svetainėj Dr. Vinco Kudirkos Draugija parengė pramogų vakarą. p. J. J. Zolpio truppa vaidino jo paties parašytą veikalą "Gražus Ražbaininkas."

Pelno žvilgsniu vakarą reikia skaityti sekmingu: žmonių buvo pilna p. Meldažio svetainė ir draugijai liks apie šimtas dolerių. Kai del paties vaidinimo, tai jis, imant domėn kitų musų draugijų vakarus, buvo neblogas. Suprantama, scenos reikalavimai toli gražu netokie, kaip kad pristato musų draugijų lošėjai-amatoriai. Bet delei to perkunuoti juos nėra reikalo: jie daro visa, ką gali. Tą pat reiktų pasakyti ir apie tuos lošėjus-mylėtojus, vaidinusius "Gražų Razbaininką." Visi jie—darbininkai, pripuolamai, atliekamu nuo kasdienio darbo laiku susimokinę. Jei ko galima butų reikalauti, tai geresnio susimokinimo, kitaip: mokėjimo savo rolių. Matėsi, kad delei to lošėjai turėjo nemaža vargo: vienam-kitam prisiėjo gerokai "pasikamuoti," kol "sugavo" savo nuo suflioriaus tai, kas jam labiausia reikalinga—žodžių. Tiesa, man žinoma, kad tinkamam susimokimui lošėjai nebeturėjo laiko: jie buvo pakviesti beveik paskutinėse dienose. Tatai viso jie teturėjo vieną ar dvi repeticiji. Šitaip dalykams stovint reikia juos pateisinti.

To neveizint publikai lošimas patiko. Štai aš sprendžiu įsigyvenusiu musų korespondentų papročiu—gausiais aplodismentais. Tų aplodismentų publika nepasigailėjo.

Truputuką apie pati veikalą. P-no Zolpio veikalai—visi nepaprasti: jų herojai visuomet baronai, grafai, kunigaikščiai (kadir čigonų ar kitų driskių skrandose) ir kiti. Tas pats ir su "Gražiu Razbaininku." Ir jis paskutinėj valandoj pasirodė esąs "didėliu žmogumi." Tai, suprantama, ne nuodėmė. Nors dabar ir revoliucijų "gadynė," laikas kada grafai, kunigaikščiai ir kiti "augšto stono" žmonės eina iš mados—je, bet kodel jie negalėtų pasirodyt kadir scenoj? Žinoma, kodel jie negalėtų. Vis delto, butų gera, kad musų talentingasai rašytojas neužmirštų patiekti ką tokia iš pilkojo musų lietuvių driskių gyvenimo. Jis, šiaip ar taip, mums artymesnis, geriau suprantamas. Ir, beto, butų gera, kad autorius daugiau domės kreiptų į lietuvių kalbos reikalavimus. Tiesa, tai yra nelengva: musų "rašomoji kalba"—atsiprašant, Chicagos oras: į dvidešimt keturias valandas dvidešimt penkis kartus "mainosi"... Bet ką bedarysi: čia kalti tie europiečiai. Jie visur daro "revoliuciją"... O kad nuo gyvenimo neatsilikti—reikia juos sekti.

Bet aš—ne egoistas. Sakiau, publikai "Gražus Razbaininkas" patiko, aplodismentų ji nepasigailėjo. Taigi, todel—ir aš sakau, kad visa buvo orait. **— Tipu-Tapu.**

NEMOKAMOS VIEŠOS VAKARINĖS MOKYKLOS.

Nuo panedėlio, Sausio 5 d., atsidaro vėl nemokamos viešos vakarinės mokyklos tiems, kurie norėtų pasimokinti anglų kalbos ir kitų dalykų. Žemiau paduodame sąrašą tų vakarinių mokyklų įvairiose miesto dalyse:

North Side

Franklin—Goethe St. arti Wells.

Waller—Orchard ir Center St.

Senn—Glenwood ir Ardmore Ave.

Lane—(vien tik High ir Tech.)-Division ir Sedgwick St.

Northwest Side.

Burr—Ashland ir Wabansia Av.

Goethe—Rockwell St. arti Fullerton.

Stowe—Ballou St. ir Wabansia.

Washington—Morgan ir Grand Av.

Wells—N. Ashland ir Walton.

Tuley—Potomac ir N. Claremont Av.

Schurz—Milwaukee Av. ir W. Addison.

West Side.

Jackson—Sholto ir Better St.

Gregier—Wood ir Yeaton St.

Burns—25th ir Central Pk. Av.

Hammond—21st Pl. ir California.

Lawson—13th ir S. Homan Av.

Medill—14th Pl. ir Throop St.

Austin—Fulton ir N. Long Av.

Crane—(High and Tech.)-Oakley Ave. ir W. Van Buren St.

Harrison—(High and Tech.)-24th ir Marshall Blvd.

South Side.

Holden—31st ir Loomis St.

Seward—46th ir S. Hermitage.

Phillips—39th ir Prairie Av.

Englewood—Stewart Av. ir 62nd St.

Sullivan—83rd ir Houston Av.

Tilden—47th Pl. ir Union Av.

Bowen—89th ir Manistee Av.

Fenger—115th ir State.

Branch of Marsh School—107th St. ir Calhoun Av.

Branch School—96th St. ir Avenue L.

Branch School—108th St. ir Green Bay Avenue.

Dar del tų areštų.

Naujienose pora kartų jau buvo rašyta apie valstijos prokuroro surengtą medžioklę—areštus. Šioje vietoje lieka pažymėti, kad tarpe areštuotųjų "raudonųjų" randasi žmonių su lietuvių pavardėmis. Kol kas tečiaus areštuotų žmonių surašas nepilnas, spaudoj paskelbta tik koks trečdalys visų areštuotų žmonių. Tarpe tų, kurių vardai jau paskelbta, randame sekamus lietuvius: Jonas Marsauskas, 1724 S. Halsted St.; E. V. Valis (Wallis), 2524 Cortez St.; A. Janušas, 3333 S. Wallace St.; Juozas Jankauskas, 3040 S. Union Ave.; P. Adaškevičius, 4304 S. Wood St.; G. Baltušis, 125 E. 104 St.; P. Banaitis, 1414 N. Robey St.; J. Mankus-Mankevičius 1414 N. Robey St.; J. Budris, 1817 22 Ave. (Melrose Park); J. Karpavičius, 559 W. 13 St.; V. Kasparіunas, 113 23 Ave. (Melrose Park); S. Kavaliauskas, 817 22 Ave. (Melrose Park); M. Miliunas, 124 E. 104 St.; S. Pabijanskas, 123 16 Ave. (Melrose Park); J. Pranaitis, 3140 S. Emerald Ave.; M. Urbonas, 174 23 Ave. (Melrose Park); J. Valinskas, 6034 S. Keeler Ave.; J. Jurgaitis, 3140 So. Union Ave.; S. Meškauskas, 3752 S. Wallace St.; M. Raškis, M. Petrika (adresai nepaduodami), A. Lukša, 1735 W. Erie St.; J. Ivanovič, 49 W. 116 St.; K. Janel, 12151 Emerald Ave.; F. Belskis, V. Lukša, J. Rodavicz, L. Kriaučiunas, V. Petraviče, (adresai nepaduodami).

Areštuotieji iki vakar dienos dar buvo nepaliuosuoti. Jų likimą, sako, nuspresią šiandie ar ryto.

Beje, praeitą subatą buvo sulaikytas ir žinomasai laisvamanių veikėjas, d. P. Dubickas. Apie 12 val. jisai, grįždamas iš darbo, buvo užsukęs į pažangiečių knygynėlį 1237 W. Madison gatvėj. Užėjęs ten nusipirkti laikraščių. Čia jį ir daugelį kitų, atėjusių tokiais jau reikalais žmonių, sulaikė. Bet kad prie jo nebuvo už ką prisikabinti, tai pakamantinėję—paklausinėję—paliuosavo.

Užmušo 1000 žmonių.

Chicagoj ir visame Cook pavietė delei šoferių motorinių trokų "draiverių" neatsargumo praeitais metais suvažinėta-užmušta apie tukstantis žmonių. Ir kas įdomiausia, visi tie neatsargus žudeikos buvę paliuosuoti. Miesto taryba rengiasi išleist naujų rusčių patvarkymų, sulig kurių visi "neatsargieji" šoferiai busią jeigu jau nepriskaitomi prie pirmo laipsnio nusižengėlių, tai bent turėsią užsimokėti didelių piniginių pabaudų.

Reikalauja didelės alimonijos.

Ponia Elise Steimke patraukė tieson buvusį savo prisieką, turtingą St. Louis fabrikininką. Reikalauja, kad jisai išmokėtų jai penkis tukstančius dolerių—alimonijos.

Išdavė daugiau kaip 900 "divorsų."

Už gruodžio mėnesį, praeitų metų, Chicagoj išduota daugiau kaip devyni šimtai perskirų—"divorsų." Sako, kad daugiausia perskirų išduota toms poroms, kur buvo vedusios 1917 ir pradžioj 1918 metų. Tuo met matai daugelis jų apsivedę tikslu išlikti nuo keliavimo į "over there."..

Užsinuodijo dešimt žmonių.

Netikusiai padarytais "cake'ais" užvakar užsinuodijo dešimt žmonių. Valdininkai imsią nagan "cak'ų" kepėjus.

Pašovė policistą.

Du nepažįstami piktadariai užvakar naktį pašovė policistą John McNamee. Buvo taip. Washington parke policistas pamatė skubiai lekiantį automobilių, kuris prie užsisukimo į Garfield bulvarą apvirto. Policistas tuoj pašaukė kitą automobilių ir šoko gelbėti ėsančius po apvirtusio automobilio žmonės. Vienas jų pasirodė esąs pavojingai sužeistas. Tuoj įsodinta juos į kitą automobilių ir vežta Washington Parko ligoninėn. Kely tečiaus nesužeistasai piktadarys šovė į policistą ir išmetė jį iš automobiliaus. Po to grasindamas automobiliaus savininkui, kuris vežė juoda į ligoninę, paliepė važiuoti priešingon pusėn. Neužilgio buvo išmestas iš automobilio ir pats jo savininkas. Tada abu piktadariai dingo. Vėliau pasirodė, kad apvirtusis automobilius buvo vogtas.

Pašautasai policistas pasveiksiąs. Policija jieško piktadarių.

Du dėdės neteko vietų.

Policijos viršininkas užvakar suspendavo du detektyvu, Michael Neary ir Michael Vaughn. Sako, kad jiedu "gražumu susipratę" su tulu automobiliaus vagiliu.

PRANEŠIMAS.

Gerai žinomas chicagiečiams lietuvys daktaras, G. J. Serner, akių specialistas, baigęs Northern Illinois College ir ilgai praktikavęs St. Louis, Mo., atidaro ofisą po num. 3255 S. Halsted St. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.

Kodel jie nesusitarė?

Policistas Gleason įskundė policijos viršininkui savo priešą—detektyvą McShane. Pastarasis buk norėjęs "gražumu susiprasti" su tulu areštuotu gembleriu. Sakyk, kodel tuodu dėdės taip nesusitarė.

Jau prasidėjo gyventojų surašymas.

Pėtnyčioj oficialiai prasidėjo keturioliktas dešimtmetinis Jungtinių Valstijų gyventojų surašymas arba cenzus. Valdžia prašo, kad gyventojai paduotų pilniausių žinių josios paskirtiems surašytojams. Be kita gyventojų bus atklausinėjama apie gyventojo amžį, jo gimimo vietą, laiką kada atvyko į Jungtines Valstijas, tautybę ir tt. Į visus tuos klausimus gyventojai prašomi atsakyt teisingai, nieko neslepiant.

Kosuliai ir šalčiai dabar paliečia veik visur. Prašalint jas ir taipgi sumažinti formacijas kitų nesmagumų, imkie Severa's Balsams for Lungs (Severos Balsamas Plaučiams), kuri yra labai gera gyduolė kosuliui r gerklės užkibimą. Kaina: 25 ir 50 centų, vienas ar 2 centai karės taksoms.

Influenza neva ir paprastas šaltis neturi buti apleistu Severa's Cold & Grip Tablets (Severos Pastylės nuo peršalimo ir gripo) yra rekomenduojami gydymui tų nesmagumų. Kaina 30 centų ir 2 centai taksų.

Galvos skaudėjimas abelnai verčia prie greito palengvinimo. Gauk vieną arba dvi Severo's Tablets for Hadache & Neuralgia (Severos Pastylės nuo galvos skaudėjimo ir neuralgijos) yra užtektinai. Kaina 25 centai ir centas taksų.

Moters ir Merginos yra tankiai ypatos prie nesmagumo ir nereguliariškumo, kuris yra keistu jų gimties. Severa's Regulator (Severos reguliatorus). Tankiai priparodė savo vertę gydyme tokių suiirimų. Kaina $1.25 ir 5c taksų.

Linimentas turi buti kožnoje šeimynoje prie greitosios, kokiam reikale. Severa's Gotherd Oil (Severos Gotherdiškas aliejus) turi buti laikomas parankumui tuomi prisiparodė savo verte kaipo tokias linimentas. Kaina: 30 ir 60 centų ir 2 ar 3c taksų.

Kalendorius Veltui!

Mes vėl šimet turime daugybę Severos kalendorių išdalinimui, sunčiame juos aptiekoriams į visokius kraštus del išdalinimo veltui. Klausk savo vaistynėje arba rašyk tiesiok pas mus.

Severos Lietuviškas Kalendorius

1920 metų.

Pralenkia musų pirmesnes laidas. Jų viršų apdarymai daug pritraukia, kurie juos buvo matę. Jų turiniai yra priimnumas, parankioje knygoje. Pasakyk savo draugams apie ją.

W. F. SEVERA CO., CEDER RAPIDS, IOWA

Nevirškinimas vidurių padaro žmogų silpnu, seka vidurių užkietėjimų ir trumpai kvepavimo. Severa's Balsamas of Life (Severos gyvasties Balsamas) bando pagelbėti, prašalinti tokioms ligoms. Sutvirtina visą sistemą ir reguliuoja vidurius. Kaina 85 centai ir 4 cenati karės taksoms.

Kaipo gargaliavimui arba nosiai šmikštimas coraizoj ar influenzoj, mes rekomenduojame vartuoti Severo's Antisepsol (Severos Antisepsolius). Yra priimta praperacija del minėto tikslo. Gydysužeistas (irritacijas) minkštas plėvutes nosėje arba gerklėje. Kaina 35 centai ir 2 centai taksų.

Įprastų vidurių užkietėjimas sukelia tankiai galvos svaigimą, nevikrumą jandisa (geltoni šlakeliai uodoje) ir kitus kepenų kentėjimus, kurie yra žinoma prapuola, jeigu Severa's Live Pills (Severos pigulkos kepenims) yra vartojama. Jos dirba teisingai ir greitai. Kaina 25 centai ir 1c taksų.

Verkianti Kudikiai abelnai yra paliečiami kokiu nors suirimu mažutytės systemos. Tas turi buti apžiurimu ir pataisoma Severa's Soothing Drops (Severos raminanti lašai) duvo tikru draugu daugeliui motinų tokiuose su judinančiuose momentuose. Kaina 25 centai ir 1c taksų.

Puikus Plaukai pilni gyvybės ir spindėjimas daduoda įžiurą kožno žmogaus ir moteries. Bandyk vilgomus Severa's Hair Pomade (Severas Pomado Plaukams) Ir labai geras taisinys (preparacija). Kaina 25c ir 1c taksų.

Medikuotas muilas kuris yra naudingu prie prausimos vanose kaip ir del veido iššiurės, turi vietą kožnoje šeimynoje. Severa's Medicated Soap (Severos gydantis Odinis muilas) pilnai išpildo tuos reikalavmus. Kaina 25 centai.

Mostis ronoms, kuri gydo greitai ir yra gera žaizdoms, skauduliams, nusideginimuose, nusiplikinimuose, įsipiovimuose ir paraugoms, turi buti vartojama žėdnoje stuboje. Severa's Healing Oitment (Severos gydanti mostis) atsako pilnai tuos reikalavimus. Kaina 25 centai r centas taksų.

Silpnos Nervos tankiai pagamina nervuotumą, nemiegojimą, insomnija, histerija ir nervų išsiblaškymo. Jeigu tu nori sustiprinti savo nervų systemą, imkie Severa's Nervotone (Severos nervotonas). Yra labai puikus nervoms tonikas ir gydantis. Kaina $1.25 ir 5 centai taksų.

Nešvarus kraujas paprastai apsireiškia išsibėrimais, spuogeliais (pimpalais), skauduliais ir ronomis, kurie turėtų buti prašalinami prietaisais bandančiais valyti kraują. Severa's Blood Purifier (Severos Kraujo Valytojas) atlieka tokį darbą. Kaina $1.25 ir 5 centai taksų.

Nugaros Skaudėjimas yra abelnai priežaščia kokios nors inkstų suirimas Iš tokios priežasties Severa's Kidney & Liver Remedy (Severos gyduolė nuo inkstų ir kepenų) turi but emamos, kad atnešus greitą pagelbėjimą, kiek galima. Kaina: 75 centai ir $1.25, ir 3 ar 5 centai taksų.

Niežėjimas, Išbėrimas žinoma po paprastu niežėjimu, žiedo kirminu, druskos rheum'u, jog užnuodinimas ir ekzyma yra žinoma, kad prapuola greitai, jeigu vartoji Severa's Skin Oitment (Severos odinę mostį). Atneša norinčią pagelbą ir suraminimo sensacija. Kaina 50 centų ir 2 centai taksų.

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS

Gydomos Specialisto

Teisingai pritaikytais akiniais kuomet jus kenčiate galvos skaudėjimą, kuomet raštas susibėga į kruvą, kuomet siuvate arba skaitote. Kuomet jus esate arba trumparegis arba toliregis, pasitarkite su manimi pirmiau negu eisite kur nors kitur. Mano26 metų patyrimas šiame užsiėmime suteiks jums geriausias pasekmes.

Gydymas visų akių, ausų, nosies ir gerklės ligų. Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 7 iki 9 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 dieną.

JOHN SMETANA

AKIŲ SPECIALISTAS

1801 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Kampas 18-tos gatvės.

3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos.

Tėmykite į mano parašą.

Valandos: nuos 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėliomis nuo 9 val. ryto iki 12 valandai diena.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS

Akis Egzaminuoju Dykai

Gyvenimas yra tuščias, kada praranyksta regėjimas

Mes vartojam pagerinta Ophthalmometer. Ypatinga doma at kreipiama į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėliomis, nuo 9 iki 12 dieną

4649 S. Ashland av. kamp. 47 st.

Telephone Yards 4317

Boulevard 6437

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 28 metai

Gyvenimas ir Ofisas

3149 S. Morgan st., kertė 32 st.

Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS:

Moteriškų ir Vyriškų.

Taipgi Chroniškų Ligų.

OFISO VALANDOS:

Nuo 9—10 ryto, nuo 12—2 po pietų ir nuo 6—8 vakare. Nedėliomis nuo 9—2 po piet.

Telephone Yards 687

DR. I. E. MAKARAS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Roselande: 10900 S. Michigan Ave.

Telefonai, Pullman 342 ir 3180

Chicagos ofisas: 4515 S. Wood St.

Tik Ketvergų vakarais nuo 5:30 —7. Tel., Yards 723.

DR. M. HERZMAN

IŠ RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodas X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Labaratorija: **1025 W. 18th St. netoli Fisk St.**

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir 8 vakarais. Telephone Canal 3110.

GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street

VALANDOS: 8—9 ryto, tiktai.

Sveikam Kune Stipri Dvasia

Kam be reikalo kentėti? Mano specialis gydymo budas išgydė jau daug žmonių nuo kaspininės kirmėlės, kurie buvo nebetekę vilties pasveikti.

Tukstančiai žmonių nežino, kad jie turi viduriuose kirmėlę, ir gydosi visai nuo kitokios ligos; deltogi ir neišsigydo.

Kirmėlės ženklai

Žmonės sergantis taja biauria liga paprastai skundžiasi dideliu pilvo skaudėjimu; jiems rodos, tartum kas į gerklę kįla, vemt verčia, valgyt neturi noro, galva skauda, viduriai sukietėję, ausyse užia, skauda po krutine.

Kas tokių simptomų turi, tegul ateina pas mane: išgydysiu visai trumpu laiku.

Gydau taipjau ir kitokias ligas kaip vyrų taip ir moterų. Patarimai dykai.

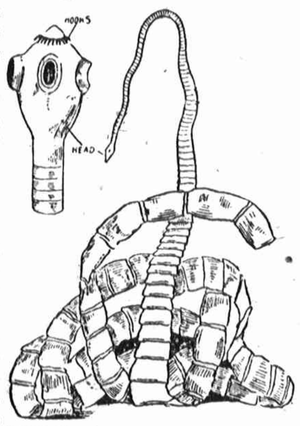

DR. DICKSON

1645 West 47th Street.

Tarp Marshfield ir Paulina gat. Ofiso valandos nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 dieną.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Teisingas apsiėjimas. Garantuotas užganėdinimas. Vyrų ir vaikinų neatsišaukti, padaryti ant užsakymo siutai ir overkotai vėliausios stailės ir konservatyvi modeliai, $20.00 iki $45.00.

Vyrų ir vaikinų gatavai padaryti siutai ir overkautai $1.00 iki $28.00

Vyrų kelinės $3.00 ir augščiau.

Vaikų siutai $5.00 ir aukščiau.

Pirkite sau overkautus dabar pakol prieš ateinančią žiemą nepakilo kainos.

Mes užlaikome taipgi pilną sandėlį nežymiai vartotų siutų ir overkautų $8.50 ir augščiau.

Full dress, tuxedo, frock siutai, ir tt. $10.00 ir aukščiau.

Atdara kas vakaras iki 9 val. vak. Nedėliomis iki 6 val. vak. Subatomis visą dieną iki 10 val. vak.

S. GORDON,

1415 So. Halsted St., Chicago.

Įsteigta 1907

DR. M. T. STRIKOLIS

Lietuvis

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas: 1757 W. 47 St.

Tel. Boulevard 160.

Ofiso valandos: 10 ryto iki 2 po pietų; 6:30 iki 8:30 vak.

Nedėliomis 9 iki 12 dieną.

Namai: 2914 W. 43 St.

Tel. McKinley 263

Dr. Charles Segal

Persikėlė į savo naują ofisą pn. 4729 So. Asland Ave. Jis gydo ligas vyrų, moterų ir vaikų. Ofiso valandos nuo 10 iki 12 rytmetyj, nuo 2 iki 5 vakare. Specialistas džiovos ir moterų ligu.

Tel. Drexel 2880.

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.

3325 So. Halsted St., Chicago.

S. D. LACHAWICZ

Lietuvys Graborius

Patarnauju, laidotuvėse kuopigiausia. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.

2314 W. 23 Place, Chicago, Ill

Tel. Canal 2199.

Alus Degtine Vynas

Pilna formula ir pilnas pamokinimas, apimantįs padarymą naminio distiliuotuvo ir veikimą su juo, už $1.00. Ruginė, tikrasis alus, parinktiniai vynai užtikrinama.

TIKROS PREKĖS

Ne kokie nudavimai. Mes pirmiaus darėmė alų ir degtines, Fornuolos įstatymiškai galima siųsti pačta. Veik greitai. Pasiųsime gavę $1.00 Money Orderiu ar pinigais.

William Klaes Institute,

Dep. 85, Milwaukee, Wis.

DRAUGIJOS IR ORGANIZACIJOS

LIETUVO SMYLĖTOJŲ DR-STĖS VALDYBA 1920 METŲ.

Pirmininkas Juozapas Ruta, 3131 So. Emerald Ave.

Pagelbininkas, Petras Pauzolis, 3131 So. Emerald Ave.

Nut. Rašt., Kaz. Demereckis, 3327 So. Wallace St.

Fin. Rašt., William Buishas, 1712 So. Ruble St.

Kontroliavas Rašt. Antanas Strolis, 2018 So. Peoria St.

1-mas Kasos Apiekunas, Fr. Kiaunė, 2713 So. Emerald Ave.

2-ras Kasos Apiek., Povilas Chuplinskas, 3417 So. Emerald Ave.

Kasierius, Antanas Antanaitis, 819 W. 35th St.

Maršalka, Kaz. Vaitkus, 833 W. 33rd Place.

Draugystė laiko savo susirinkimus kas antrą subatą kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare Jono Norvaišo svetainėje, 3338 So. Auburn Ave. Norintieji prisirašyti prie draugystės kreipkitės virš minėtu antrašu.

LIET. DARBININKŲ DRAUGIJOS AMERIKOJE VALDYBA 1920 metams.

J. B. Zitra, pirmininkas, 1919 So. Union Ave.

K. Sherpetis, Vice-pirmininkas, 1719 N. Harmitage Ave.

L. Ashmanta, nut. raštininkas, 810 W. 19 St.

Fran. Girdwainis, fin. rašt. 2000 S. Halsted St.

M. Yamilaitis, kontr. rašt. 1744 N. Hoyne Ave.

D. Shemaitis, Kasierius, 1750 So. Union Ave.

Susirinkimai buna kas mėnesį antrą subatos vakarą, 7:30 val. vakare. D. Shemaičio svet., 1750 So. Union Ave.

Extra pranešimas

Gerai žinomas Chicagos lietuviams lietuvis Dr. G. J. Serner, akių specialistas, baigęs Northern Illinois College ir ilgai praktikavęs St. Louis, Mo., atidaro ofisą po num. 3255 S. Halsted Street. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.

Pranešimai

Lietuvių Moterų Progresivių 67 kp. susirinkimas įvyks sausio 6 d., 7:30 val. vakare Aušros kambariuose, 1900 Michigan Ave., Visos narės susirinkite laiku. —Valdyba.

Liet. Scenos Myl. Ratelio susirinkimas įvyks sausio 5 d., Stančiko svet., 205 E. 115th St., Susirinkite laiku. Yra daug svarbių reikalų. — S. Talkšnis.

Dramatiško Ratelio repeticija (Marija Magdelietė) įvyks seredoj, sausio 7, Meldažio svet., Visi nariai lošėjai prašomi susirinkti lygiai kaip 7:30 val. vakare. — Valdyba.

Liet. Laisvamanių Fed. 12 kp. susirinkimas įvyks utarninke, sausio 6 d., kaip 8 val. vakare, 3205 So. Wallace St. Visi nariai lietuviai atsilankykite, nes yra svarbių reikalų. —Valdyba.

Cicero. — Lietuvių Kooperacijos metinis šėrininkų susirinkimas bus panedėlyj sausio 5 d., 7:30 val. vakare S. Žvibo svet., 1347 So 50th Ave. Kožnas šėrininkas turit but, nes bus rinkimas valdybos sekantiems metams. —Sekr. A. Pečiukaitis.

Pajieškojimai

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU brolio Petro Maselskio, pirmiau gyveno St. Louis, Mo. Jis pats, ar kas apie jį žino, meldžiu pranešti. Busiu dėkingas.

FRANK MASELSKIS

373 16th St., Detroit, Mich.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU savo pusseserės Adelės Vaitkaitės, po tėvais, po vyro pravardės nežinau. Paeina iš Kauno gub., Telšių miesto. Apie metai atgal gyveno Detroite, Mich. Aš turiu didelį reikalą, noriu su ja susižinoti. Jeigu kas žiton, meldžiu duoti žinoti, ar ji pati.
Agnė Butkus,
1503 Wenthworth Avenue,
Chicago Heigths, Ill.

PAJIEŠKAU Jono ir Juozapo Klėvas. Gavau nuo jų tėvų iš Lietuvos laišką. Tėvai labai norėtų susižinoti su jais. Paeina — Raseinių pav., Kauno gub., Atsišaukite
ANTANAS JUODIS
3604 Lowe Ave., Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU savo dviejų draugų: Petronėlės Gaidjurgaitės Lapliegių kaimo, Stulgių parapijos, ir Benediktos Kalvaitaitės po vyru Mesevičienės. Kražių parapijos, Kalvių kaimo. Abidvi Kauno gub. Beseinių pav. meldžiu atsišaukti pačios arba kas žino, meldžiu pranešti šiuo antrašu:
FRANCIŠKA SORAITĖ
po vyru Daukantienė
299 Jefferson St., Aurora, Ill.

PAJIEŠKAU dviejų sunų: Juozapo ir Boleslovo Babonų. Mano sunai moka sekančias kalbas: Gudų, lenkų, anglų. Pirma karės atsivėrimo Amerikos-Vokiečių, buvo paimti Amerikos kareivijon ir išsiųsti Alabaman. Atsiliepkite sunai. Aš jusų tėvelis norėčiau pasimatyti. Mano sveikata kasdien eina mažyn. Atsiliepkite ar kas žinot praneškit, busiu labai dėkingas.
VINCENTAS BABONAS
5311 So. 33rd St., So. Omaha, Neb.

PAJIEŠKAU brolio Juozapo Wonsovicz, paeina Kauno rėd. Šiaulių ap skričio, Radviliškės parap. Apie 8 metai Amerikoj. Girdėjau gyvena Chicagoje. Turiu labai svarbų reikalą. Meldžiu pačiam ar kas žinote duoti man greitą žinią.
Miss. SOFIJA WONSOVICZ
3610 T Street, So. Omaha, Neb.

JIEŠKAU pusbrolio Augusto Paliti ka, paeina iš Vilniaus rėd., Trakių apskr., Valkunukų parap., Kukiškių viensėdis. 20 metų Amerikoje. Turiu labai svarbų reikalą, prašau atsišaukti ar duoti pranešimą kas žino; iškalno ačiu.
KAZ. POLITIKA,
5325 So. 33rd St., So. Omaha, Neb.

PAJIEŠKAU apsivedimui merginos, arba našlės pamokytos nuo 17 iki 32metų. Aš esu 27 metų. Rašydamos atsiųskit ir paveislą.
J. JONUKAS
2850 W. 36 St. Chicago, Ill.

JIEŠKAU išmintingo vaikino, ne jaunesnio, kaip 35 iki 40 metų amžiaus. Geistina, kad butų linkęs prie bažnyčios. Aš esu apie 35 metų amžiaus; turiu apie $3,000.00 turto, meldžiu atsišaukti.
AMLY BAGDONAITĖ
25 Rice Ave., Kenosha, Wisc.

PAJIEŠKAU apsivedimui vaikino, gerų jausmų ir protingo, nejaunesnio kaip 35 metų. Aš esu 35 metų amžiaus; turiu $5,000.00 vertės turto, gražus namai. Meldžiu atsišaukti
MIKASĖ MASKITĖ
578 So. W. Main St., Kenosha, Wisc.

SIULYMAI KAMBARIŲ

PARSIRANDAVOJA kambarys, garu apšildomas, švarus, šviesus ir nemažas. Visais moderniškais įtaisymais, kaip tai, vana, telefonas ir t.t. Namas vienos šeimynos.
3538 So. Wallace St., Chicago.

REIKIA DARBININKŲ
MOTERŲ

REIKIA
STUOMENIMS IR KAKLARYŠIŲ PROSYTOJŲ. FYDERIŲ IR LANKSTYTOJŲ; KITA PATYRUSIA PAGELBA LAUNDRESE.
ORIENTAL LAUNDRY
1222 W. Madison Street

REIKIA 10 moterų sortavimui skudurių.
The Cotton & Woolen Mills Supply Co.
1820 W. 14 St.

REIKIA DARBININKŲ
MOTERŲ

REIKIA
MERGINŲ IR MOTERŲ PRIE LENGVAUS DIRBTUVĖS DARBO TRUMPOS VALANDOS IR GERA MOKESTIS PRADŽIOJ. DARBAS ŠVARUS IR MALONUS. TAIPGI GALIMA SUNAUDOI MERGAIČIŲ 14 IR 16 METŲ AMŽIAUS.
GARDNER & COMPANY
3024 So. Wabash Ave.

REIKIA MOTERŲ prie maišų siuvinėjimo.
Mutual Bag & Burlap Co.
1243 West 12th St.

REIKALINGA MOTERIS dirbti į užbaigimo skyrių prie išdirbimo skuros. Atsišaukite
GRIESS PFLGER TANNING CO.
884 N. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ
VYRŲ IR MOTERŲ

REIKIA

KNYGŲ APDARYTOJŲ

GERA MOKESTIS

PASTOVUS DARBAS

E. H. BREDEMEIER & CO.
213 N. MORGAN STREET

KRIAUČIŲ DIRBTUVĖJE PAGELBOS

THE HOUSE OF KUPPENHEIMER

Naujos Dienos Šviesomis Dirbtuvės
Susijungkite su savo draugais tenai.

KAUTŲ DIRBTUVĖJE

Drobės beisterio (mašinomis)
Flap dirbėjų
Welt dirbėjų
Rankovių segiotojų ir beisterių
Žemutinių kišeni dirbėjų
Rankovių pamušo siuvėjų
Porankų seam'ų siuvėjų
Pamušų dirbėjų
Pabaigėjų
Beistingo traukėjų
Nuprosytojų
Inseam'ų siuvėjų rankovėse
Pirmų beisterių

KELINIŲ DIRBTUVĖJE

Rankomis siuvėjų
Rankomis guzikų siuvėjų
Loop'ų prisagiotojų
Pamušų siuvėjų
Mašinų operatorių
Guzikų beisterių (rankomis)
Kišenių dirbėjų
Valytojų

EMPLOYMENT DEPT.
Polk Street ir Karlov Ave.
arti Crawford Ave.

REIKALAUJA į šeimyninį viešbutį prityrusių kambarinių; mokesties $52.50; taipogi prityrusių tarnų. Atsišaukti į namo užveizdą
DREXEL VIEW APARTMENTS
4358 Drexel Blvd.

REIKIA DARBININKŲ
VYRŲ ir MOTERŲ

Kriaucziu Dirbtuveje Pagelbos

Pasibaigus šventėm ir pradedant Naujus Metus, musų mintys reikalauja grįšti prie produktyvės prekybos. Kriaučių industrijos ateinančiais metas pasirodo bus labai užimtos ir stiprios.

ALFRED DECKER & COHN
Dirbėjai
DRAUGIJINIŲ PAŽYMĖTINŲ DRABUŽIŲ
(Society Brand Clothes)

Padidina dirbtuves prisirengdami dideliam bizniui.

Padidinimas šapų ženklina reikės daugiau darbininkų ir kuomet šapos bus visuose miesto kraštuose, tada darbininkams bus arti eiti į darbą. Tuomi mieste samdymo ofisas laikomas, kad parankiausiai išdalinus darbininkus į dirbtuves.

Mes turime dirbtuves North West pusėje ir South West pusėje, kaip ir mieste, ir mes esame reikalingi visokių kriauciškų pagelbų dirbtuvėse, abiejų lyčių, vyrų ir moterų. Pradėk Naujus Metus laimingai. Susijungkite su dirbtuvės ypatomis kur darbas visuomet pastovus ir darbo aplinkybės yra geriausios. Jeigu tu esi kriaučius šapoje kokios nors darbininkas ir jieškai panašaus susiungimo kreipkis sekančiai:

MIESTO ŠAPOJ
SAMDYMO DEPARTAMENTE
SOUTH WEST KAMPAS FRANKLIN IR VAN BUREN STS.

VYRŲ	MOTERŲ
Antrų beisterių	Finišerkų
Nuprosytojų	Sapel padderių (mašina)
Priešakio šciperių	Operatorkų
Abelnų operatorių	Beistingų traukėjų
Pečių ir pokalnierių beisterių	Rankovėms pamušo beisterių
Pirmų beisterių	Visokių rankomis siuvėjų
Visų kalnierių dirbėjų	
Šciperių ir pirmų beisterių	

ŠAPOJE D.
3309 West North Avenue.

VYRŲ	MOTERŲ
Kenvisų beisterių	Rankovskylių beisterių
	Beistingų traukėjų

ŠAPOJE B.
3218 West 22-nd Street

VYRŲ	MOTERŲ
Pamušalų dirbėjų	Pamušalų dirbėjų
Rankovių dirbėjų	Kišenių segiotojų
	Rankovių pamušo siuvėjų
	Rankovių dirbėjų

BRUSLOTŲ ŠAPOJE
2007 West Division Street
MOTERŲ
Kišenių prosytojų
Užpakalio ir pamušo dirbėjų
Pamušo beistorkų
ŠAPOJE L.
2756 So. Trumbull Avenue
Beistingų Taukėjų

REIKIA: 50 GABIŲ MERGINŲ DIRBTI PRIE DEŠRINIŲ ŽARNŲ. PASTOVUS DARBAS. GĖROS MOKESTIS. PUIKIAUSI DIRBTUVĖS KAMBARIAI.
KREIPKITĖS SUPERINTENDENTO OFISAN

Oppenheimer Casing Company,
1020 W. 36TH STREET, CHICAGO.

REIKIA DARBININKŲ
MOTERŲ

REIKALINGOS merginos del lengvo dirbtuvės darbo gera mokestis pradžioje; patyrmias nereikalingas. Atsišaukite:
GENERAL CAN CO.
1603 So. Canal St., Tel. Canal 676.

REIKIA 2 patyrusių moterų prie skudurų sortavimo.
M. COHEN
1008 W. Lake St., Chicago.

REIKIA DARBININKŲ
MOTERŲ

PATYRUSIŲ MERGINŲ DIRBTI PRIE NEGYVŲ GELIŲ. ŠAKU SEGIOTOJŲ LAPAIS. GERA MOKESTIS MOKAMA.
BOTANICAL DECORATING CO.
208 W. ADAMS STREET

REIKIA DARBININKŲ
VYRŲ ir MOTERŲ

REIKIA

Reikia tuoaus
Kišenių dirbėjų
Pamušo beisterių
Finišerių
Knypskylių dirbėjų
Mes duodam geras vietas musų dienos šviesos dirbtuvėje.
Gera mokestis.
Ateik pasirengęs darban.

EDERHEIMER STEIN CO
1911 W. Roosevelt Road
(12th Street)

REIKIA DARBININKŲ
VYRŲ

REIKIA aperatorių prie Jiegos mašinų, dirbimui diržų ir pirštinių.
STALL & DEAN
855 Elston Ave.

WARDOSE darbininkų naktimis prie commercial bodies. Reikalingas patyrimas, gera mokestis, pastovus darbas.
LAWDEN & SONS
69 St. ir State St., Chicago, Ill.

REIKIA aperatorių prie Singer siuvamų mašinų, išdirbimo drabužių.
STALL & DEAN
855 Elston Ave.

REIKIA DARBININKŲ
PASTOVUS DARBAS
GERA MOKESTIS
WESTERN FELT WORKS
4115 Ogden Ave.

REIKIA—MEDINIŲ FREIGHT KARIŲ KARPENTERIŲ.

MUSŲ VYRAI DARO NUO $1.00 iki $2.25 į valandą dirbdami nuo stukų. Kreipkitės

THE RYAN CAR COMPANY,
HEGEWISCH. ILL.

REIKIA

MOLIO SPAUDĖJŲ
MOULD DIRBĖJŲ
FINIŠERIŲ
SU PAGERINIMO PALENGVINIMAIS.
MES DAR GALIME SUNAUDOTI GEROKAI VYRŲ VISOKIOSE VIETOSE AUGŠTOMIS MOKESTIMIS IR PASTOVIAIS DARBAIS.

MIDLAND TERRA COTTA CO.
W. 16th St. ir So. 52nd Ave.

REIKIA
KIALIŲ SKERDĖJŲ
IR PAGELBININKŲ
AGAR PROVISION CO.
310 N. GREEN STREET.

REIKIA
DEŠRŲ DIRBĖJŲ, KIMŠĖJŲ
IR LANSTYTOJŲ
AGAR PROVISION CO.
310 N. GREEN STREET.

Pardavejo

Aš noriu gauti 2 arba 3 lietuvius vyrus, kurie nori dadėti nuo $2000 iki $3000 savo dabartines įeigos, be apleidimo savo dabartinios vietos. Aš duosiu tikrą išlavinimą pardavėjų kurse, kuris jums nieko nelėšuos ir pagelbės jums stebuklingai biznyje. Geriau norėčiau vyrų nuo South Sdės, nes mes atidarysime gražią naują nuosavybės vietą. Ta yra stebėtina proga, įeiti į biznį del savęs. Kreipkitės per visą dieną; ofisas atviras iki 8:30 vakare, kambaryje 846 FIRST NATIONAL BANK BUILDING. 68 W. Monroe St. Matykit J. B. DORS, pardavėjų manedžerį.

REIKIA DARBININKŲ
VYRŲ

VYRŲ reikalauja—Gera mokestis. Pastovus darbas.
NATIONAL LEAD CO.
900 West 18-th Street

REIKIA LEIBERIŲ PRIE DIRBTUVĖS DARBO
ATSIŠAUKITE
STEIN-HALL MFG CO.
2841 So. Ashland Ave.

REIKIA

PORTERIŲ

5 PASTOVIŲ PORTERIŲ VIDUJE DARBAS.

LAIKAS IR PUSĖ UŽ VIRŠLAIKI

5½ DIENOS PER SĄVAITE.

HART SCHAFFNER & MARX
36 S. FRANKLIN ST.

REIKIA
MOLDERIŲ, PATYRUSIŲ ANT FLORO IR PRIE BENČIAUS PILKOS SURAITOMOS GELEŽIES. TAIPGI KELIŲ MOLDERIŲ PRIE MAŠINŲ
KREIPKITES TUOJAUS
ILLINOIS MALLEABLE IRON CO.
1809 DIVERSEY PARKWAY
EMPLOYMENT DEPT.
Nuo 8 iš ryto iki 5:30 vakare.

REIKIA
Fandrėje Leiberių tuojaus
Kreipkitės Employment Dept.
8 ryto iki 5:30 vakare.
Illinois Malleable Iron Co.
1809 Deversey Parkway

REIKIA
Kelių pastovių vyrų prie darbo Yarduose, išloduoti, anglis, coke, dideles geležis ir trupenų geležį. Darbas dienomis arba nuo štukų.
Kreipkitės
Illinois Malleable Iron Co.
1809 Deversey Parkway
8 ryto iki 5:30 vakare.

REIKALINGAS apisenis žmogus pagelbėt prie janitoriaus, patyrimas nereikalingas, aš išmokinsiu. Pirmą mėnesį mažiau mokama. Kas norėtumėt tokį darbą, atsišaukite pas janitorių.
735 W. 73rd St.
iš užpakalio beismente

AUTOMOBILIAI

ANT PARDAVIMO Ford Trokas 1917 metų; Kaina $350.
F. MICKEWICZ,
842 W. 33 Pl. first flat,

PARDAVIMUI

PARSIDUODA labai pigiai bučernia ir groserne iš priežasties turiu du biznių. Atsišaukite, 4401 S. Richmond St. Chicago, Ill.

PARSIDUODA Krutamųjų paveiksly Teatras, maišytų tautų apgyventoj vietoj. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Parsiduoda pigiai. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos. Atsišaukite.
4151 W. Madison St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA kastantinka dubultavais balsais. Kam reikalinga tai pasiskubinkite, nelaukit ilgai. Mano gyvenimo vieta ant antrų lubų iš priešakio.
KAZIMIERAS PAJUODIS
2019 So. String St., Chicago, Ill.

RAKANDAI

FORNYČIAI—NAMŲ RAKANDAI. parsiduoda pusdykiai. Savininkas išvažiavo į kitą miestą ir paliko ant pardavimo už bile kokią kainą. Visus gerus 5 kambarių daiktus. Taipgi gali randavoti tuos pačius 5 kambarius ant Morgan St. netoli 33. Kas norite bargeno pasiskubinkite.
LIBERTY CO.
3416 So. Wallace St., Chicago.

Ar Jus Norite Bargeno?

Aš turiu ant rankų puikų $200 vertės didelį (kabinetas) vidutinio didumo fonografą, 12 rekordų, deimantinė adata, NEMOKAMAS PRISTATYMAS, už $60.00.

Taipgi dideli aržuolo sveklyčios setai, rašomas stalas, gražių karpetų, geriausis pasiulymas. Priimame Liberty Bondsus.

SOUTH SIDE FURNITURE STORAGE
2102 W. 35th St., kmap. Archer Ave.
Atdara nuo 9 ryto iki 9 val. po pietų; taipgi Nedėliomis.

RAKANDAI

EXTRA BARGENAS

Penkių kambarių vėliausio stiliaus rakandai bus parduoti už bile kokį priimtiną pasiulymą sykiu ar atskirai. Vėliausio stiliaus seklyčinė eilė, valgomojo ir miegamojo kambario eilės, aksominiai kilimai, lempa, gulima sofa paveikslai ir tt. visi kaip nauji. Taipgi $200 dviguba sprendžina fonografas, groja visus rekordus, parduos už $60 su rekordais ir deimantine adata.
Nepraleiskite šitos progos, Rezidencija
1922 So. Kedzie Avenue.

TIKTAI ŠI MĖNESI.

Geriausis pasiulymas gaus pukų tikros skuros seklyčios setą, vertotą 30 dienų, vertas $175. Mes esame priversti taipgi pratuštinti daug kitų seklyčios setų vėliausios stailės. Mes taipgi turime visokių divonų, fonografas. PRISIUNČIAME UŽDYKA. Priimame Liberty Bonds.

WESTERN FURNITURE STORAGE
2810 W. Harrison St.

Atdara nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis nuo 10 iki 4 val.

PARSIDUODA rakandai 6 kambarių labai pigiai, 7 mėnesiai vartoti; taipgi kartu ir randa. Priežastį pardavimo patirsite ant vietos. Atsilankykite 3256 So. Union Ave. ant antrų lubų vakarais.

NAMAI-ŽEMĖ

PARSIDUODA naujas murinis namas North Side labai gražioj vietoj, netoli nuo Parko. Randos nešа $54 į mėnesį, yra du pagyvenimai. Elektra gazas, maudynė ir telefonas. Parsiduoda pigiai. Atsišaukite po 5 v. v,
Mr. ANTON PAISHES
3937 So. Campbell Ave. Chicago, Ill.

PARDAVIMUI namas pn. 5805 So.. Paulina St., 2 pagyvenimu 5—5 kambariai; lotas 25 X 125 pėdų; ažuolo florai ir trimingai; pavienis garadžius. Kaina $4300.00. Atsišaukite pas savininką, DOLAN
3942 Van Buren St., Chicago.
Tel. Garfield 4083.

PARSIDUODA NAMAS.

Gražioj vietoj, 30 mylių nuo Chicagos ant Steger, Ill.. W. 234 No. 59, gerai įtaisytas, vienas metas kaip budavotas su visokiais intaisais, 1 blokas nuo Strytkarių linijos, ant Steger. Yra didžiausia pianų dirbtuvė 3 mylios nuo Chicago Heights, kur yra daugybė visokiu dirbuvių. Jei kas norėtų įsigyti gražią spakainę vietą kaip del pasilsėjimo, meldžiu atsišaukti. Parsiduoda pigiai. Del platesnių žinių kreipkitės laišku ar ypatiškai, o visiems atsakysiu.
JUOZAPAS KUSAS
2354 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA dideliu nuostoliu namas ant 3127 Archer Ave. Kreipkitės prie savininko:
3133 Archer Ave., Chicago.
Telefonas McKinley 3500

MOKYKLOS

MASTER SYSTEM

Vyrų ir Moterų Rubų Kirpimo ir Designing Mokykla.

Musų sistema ir mokymo budu jus trumpu laiku išmoksite viso amato.

Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo, designing ir siuvimo skyrius, kur kiekvienas gauna geros praktikos besimokindamas.

Visuose siuvimo skyriuose mašinos varomos elektros jiega.

Kviečiame kiekvieną ateiti by-kuriuo laiku, dieną ar vakarais, pasižiurėti ir pasikalbėti del sąlygų.

Patterns daromos sulig mieros, visokio stiliaus ir dydžio iš bet kurios madų knygos.

MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Vedėjas
190 N. STATE STREET, CHICAGO.
Kampas Lake St., ant 4-tų lubų.

VALENTINE DRESMAKING COLLEGES
6205 S. Halsted, 2407 W. Madison, 1850 N. Wells St.
137 Mokyklos Jungt. Valstijose.
Moko Siuvimo, Patternų Kirpimo, Designing bizniui ir namams. Vietos duodamos dykai. Diplomai. Mokslas lengvais atmokėjimais. Garantija už $10 išmokinti siuti moteriškus rubus. Telef. Seeley 1643.
SARA PATEK, Pirmininkė.

DRABUŽIŲ KIRPĖJAI IR DESIGNERIAI
uždirba augščiausias algas už visus amatninkus. Musų mokykloje jus galit išmokti tą amatą greitai. Mes turime dienines ir vakarines klesas, taip mokinam ir per laiškus.
Ateik arba Rašyk
THE NATIONAL SCHOOL OF GARMENT DESIGNING
74 W. Washington St.
Kambzarys 911
Ofisas vakarais atdaras nuo 6 iki 8.

AMERIKOS LIETUVIŲ
MOKYKLA

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisių, Suv. Valst. istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos pilietystės, dailiarašys.

Mokinimo valandos: nuo 9 ryto iki 4 val. po pietų. Vakarais nuo 6 iki 10 valandai.
3106 SO. HALSTED ST., CHICAGO

TEVAI ir MOTYNOS

Ar jųs turit dukterį 16 metų ar senesnę, kurios jieško malonaus darbo.

Ji gali stoti į vieną geriausiai lavinančių mokyklą toje šalyje, 311 W. Washington St. Ji bus gerai apmokama. Puikiose aplinkybėse, priežiuroje jaunų moterų, ji gal tada išmoks apžavėtiną biznį budama telefono operatorka.

Toje profesijoje, nėra pavojaus tapti prašalintu iš darbo. Jeigu ir kitan miestan išsikrausčius, ji gaus transportaciją prie to paties užsiėmimo. Ji žengs pirmyn į geresnę vietą, pėda į pėdą mokydamos tą amatą.

Ofisai randasi visame mieste. Atsilankyk į vieną arčiausią jusų namų ir patėmyk, kaip merginoms yra suteikiama pailsėjimo kambariai ir valgyklos kambaris su gerais užkandžiais vel tui visoms.

Del platesnių dasižinojimų, kreipkis, rašyk arba telefonuok del knygutės (Booklet I)

CHICAGO TELEPHONE COMPANY

Operator's Training Dept.
9-tos lubos
311 W. Washington St.
Telephone No. "Official 300"